

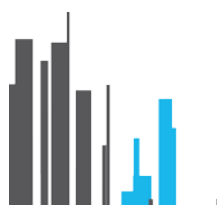

**Správa o hodnotení plnenia
pravidiel rozpočtovej
zodpovednosti a pravidiel
rozpočtovej transparentnosti za
rok 2013**

august 2014

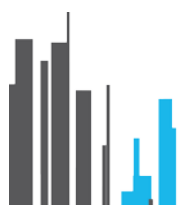
© Kancelária Rady pre rozpočtovú zodpovednosť, 2014

Pri reprodukcii časti textu je potrebné uviesť okrem organizácie aj názov materiálu. Text neprešiel jazykovou korektúrou.

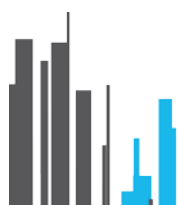
Obsah

Zhrnutie	5
Úvod	7
1 Prehľad pravidiel týkajúcich sa Slovenska	8
2 Plnenie pravidiel rozpočtovej zodpovednosti	10
2.1 Limit dlhu verejnej správy	10
2.2 Osobitné ustanovenia pre územnú samosprávu	16
2.3 Limit verejných výdavkov a ukazovateľ dlhodobej udržateľnosti	19
3 Plnenie pravidiel rozpočtovej transparentnosti	22
3.1 Výbory	22
3.2 Zverejňovanie údajov	22
Referencie	28
Príloha 1 – Prehľad plnenia pravidiel rozpočtovej zodpovednosti a transparentnosti	29
Príloha 2 – Výpočet sumy viazania 3 % výdavkov štátneho rozpočtu	33
Príloha 3 – Odpovede k dodatočným úlohám samosprávy bez dostatočného finančného krytia	34
Príloha 4 – Informácia o plnení numerických fiškálnych pravidiel samosprávou	37

Zoznam boxov, tabuliek, schém a grafov

Box 1: Pravidlo o vývoji dlhu v ústavnom zákone	16
Box 2: Audit kompetencií samospráv	17
Box 3: Limit verejných výdavkov v zákone o rozpočtových pravidlách verejnej správy	20
Box 4: Nekonzistencia vo vykazovaných údajoch v rozpočte VS na roky 2014-2016	23
Box 5: Odporúčania RRZ na zvýšenie transparentnosti rozpočtu verejnej správy	25
Box 6: Odporúčania RRZ na zvýšenie transparentnosti Súhrnnej výročnej správy	27
Tab 1: Viazanie 3 % výdavkov štátneho rozpočtu	14
Tab 2: Vybrané rezervy rozpočtu	14
Tab 3: Vypracovanie makroekonomických a daňových prognóz Výbormi v roku 2013	22
Tab 4: Plnenie pravidiel rozpočtovej zodpovednosti	29
Tab 5: Plnenie pravidiel rozpočtovej transparentnosti	31
Tab 6: Viazanie 3 % výdavkov štátneho rozpočtu	33
Tab 7: Vyhodnotenie pravidiel pre VÚC a medziročné porovnanie dlhu	38
Tab 8: Obce podľa pomeru dlhu a pomeru pokuty k príjmom	38
Tab 9: Vyhodnotenie pravidiel pre obce	40
Schéma 1: Prehľad rozpočtových pravidiel týkajúcich sa SR	8
Schéma 2: Vývoj prognóz dlhu v strednodobom horizonte	12
Graf 1: Vývoj dlhu a ústavné hranice	15
Graf 2: Prognóza vývoja dlhu	15
Graf 3: Počty obcí podľa pomeru ich dlhu k príjmom	18
Graf 4: Podiely jednotlivých dlhových pásiem na celkovom dlhu	18
Graf 5: Obce nespĺňajúce limity § 17 zákona č. 583/2004	19

Zhrnutie

Správa o hodnotení plnenia pravidiel rozpočtovej zodpovednosti a rozpočtovej transparentnosti hodnotí plnenie pravidiel vyplývajúcich z ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti za rozpočtový rok 2013. Ide v poradí o druhú správu a predkladá sa v štandardnom termíne do 31. augusta.

Výška verejného dlhu prekročila prvé sankčné pásmo ústavného zákona v roku 2012, s ktorou bola spojená povinnosť ministra financií zaslať list parlamentu a špecifikovať opatrenia na jeho zníženie. Minister financií odoslal list 18. júna 2013. **V roku 2013 sa však dlh zvýšil na úroveň 55,4 % HDP, čím došlo k prekročeniu druhej a tretej hranice limitu dlhu.** Prekročenie hranice 55 % HDP je spojené už s prísnejšími sankciami, ktoré vo väčšej miere znižujú manévrovací priestor vlády a majú vplyv aj na rozpočty samospráv. Okrem povinnosti vlády predložiť opatrenia na zníženie dlhu parlamentu, zmrazenia platov členov vlády, či nemožnosť čerpať rezervy predsedu vlády a rezervy vlády musí ministerstvo viazať 3 % výdavkov štátneho rozpočtu na rok 2014, a zároveň pre roky 2015 až 2017 musí vláda pripraviť rozpočet s rovnakými alebo menšími výdavkami ako tomu bolo v rozpočte na rok 2014. Navyše, pri tejto úrovni sa sankcie dotknú aj rozpočtov samospráv, ktoré by mali pre rok 2015 tiež zmraziť svoje výdavky. Na základe aktuálnej prognózy ministerstva financií sa očakáva výraznejší pokles dlhu až v roku 2016 a 2017, kedy by dlh mal dosiahnuť úroveň 51,4 % HDP, aj to za podmienky vyšpecifikovania opatrení na dosiahnutie rozpočtovaných cieľov a predpokladaných príjmov z privatizácie vo výške 1,3 % HDP. Vývoj dlhu súvisí aj s tým, že rozpočet na rok 2014 neuvažuje s pokračovaním v konsolidácii verejných financií, ktorá by prispela k rýchlejšiemu poklesu jeho pomeru k HDP. Na základe týchto údajov rada konštatuje, že od prekročenia prvého sankčného pásma dlhu až doteraz **neboli predstavené dostatočné opatrenia na to, aby sa dlh v strednodobom horizonte znížil pod úroveň 50 % HDP. Napriek tomu, že nebolo možné očakávať pokles dlhu pod túto hranicu hneď v nasledujúcom roku, bolo by vhodné špecifikovať obdobie, kedy by sa tak malo stať.**

V prípade pravidiel týkajúcich sa samospráv sa sledujú tri oblasti: 1/ či štát finančne kryl straty samospráv; 2/ či došlo k presunutiu nových úloh a kompetencií na samosprávy bez finančného krytia a 3/ výška dlhu samospráv. Rada konštatuje, že **štát finančne nekryl straty samospráv.** Pre objektívne vyhodnotenie nových úloh samospráv a ich finančného krytia zo strany štátu je potrebné mať k dispozícii informácie o rozsahu existujúcich úloh samospráv a ich aktuálneho finančného krytia. Uskutočnený audit kompetencií samospráv, ktorý schválila vláda 14. mája 2014 tieto informácie neobsahoval, preto stanovisko RRZ vychádza len z podkladov od ministerstva financií a predstaviteľov samospráv. **Na rozdiel od ministerstva financií samosprávy avizujú nekryté výdavky najmä v súvislosti so zákonom o sociálnych službách a zvýšením platových taríf zamestnancov v školstve.** Ustanovenie ústavného zákona týkajúce sa sankcií pri prekročení limitu dlhu samospráv nadobúda účinnosť od roku 2015. Na základe výsledkov za rok 2013 rada konštatuje, že dlhy všetkých samosprávnych krajov (VÚC) boli v roku 2013 pod stanoveným limitom. Celkové zadlženie VÚC dosiahlo ku koncu roka 2013 úroveň 32,6 % bežných príjmov roka 2012 a medziročne kleslo o 1,8 p.b. Celkové zadlženie obcí síce dosiahlo úroveň len 19,6 %, čo je o 2,2 p.b. menej ako v roku 2012, ale jeho rozloženie medzi jednotlivé obce bolo výrazne rozdielne. Takmer polovica obcí evidovala ku koncu roka

2013 nulový dlh, zákonný limit prekročilo 61 obcí. **Ak by bol ústavný zákon plne účinný už v roku 2013, hrozili by im sankcie spolu vo výške 1,02 mil. eur.**

Na rozdiel od dlhu verejnej správy dôležitým operatívnym nástrojmi riadenia rozpočtu sú výdavkové limity. V súčasnosti Slovensko nemá vlastné operatívne pravidlo pre výkon rozpočtovej politiky. Ústavný zákon síce avizuje zavedenie systému limitu verejných výdavkov, ale **legislatívny rámec určujúci postup pri ich výpočte nebol zatiaľ predstavený**. Napriek tomu, že ústavný zákon termín nestanovuje, podľa názoru Rady je schválenie efektívne fungujúcich výdavkových limitov (vrátane korekčných mechanizmov) dôležitým krokom pre naplnenie strednodobých rozpočtových cieľov a stabilizácie dlhu verejnej správy. Limit verejných výdavkov zavedený do národnej legislatívy v rámci implementácie pravidla o vyrovnanom rozpočte zo Zmluvy o stabilite, koordinácii a správe v Hospodárskej a menovej únii s účinnosťou od 1. januára 2014 nespĺňa charakteristiku takéhoto fiškálneho pravidla z viacerých dôvodov: 1/ ide o dočasné pravidlo; 2/ rozhoduje o ňom vláda na návrh ministerstva financií; 3/ pri nedodržaní limitu nie sú žiadne sankcie; 4/ definícia limitu výdavkov je na jednej strane príliš široká (zahŕňa aj položky mimo kontroly vlády), na druhej strane nezahŕňa napríklad daňové výdavky. Ministerstvo financií prisľúbilo pokračovanie diskusie o podobe výdavkových limitov, ktoré by splnili zámer ústavného zákona. Potreba zavedenia záväzných výdavkových limitov je aj v súlade s najnovšími odporúčaniami Európskej komisie.

V Rozpočte verejnej správy na roky 2014 až 2016 **došlo k miernemu zlepšeniu vo zverejňovaní požadovaných údajových kategórií**. Ide najmä o rozšírenie položiek konsolidovanej bilancie verejnej správy a uvedenie zoznamu jednorazových položiek v prehľadnej tabuľke. **V rozpočte naďalej absentuje analytický pohľad na hospodárenie štátnych podnikov a podnikov s majetkovou účasťou FNM, ktoré by výrazne prispeli k zvýšeniu transparentnosti rozpočtu**. Podobne ako v minulej správe RRZ odporúča ísť viac do detailov aj v prípade daňových výdavkov a rozšíriť monitoring podmienených a implicitných záväzkov. **Z pohľadu efektívneho uplatnenia ústavného zákona je významným nedostatkom rozpočtu nerozpočtovanie niektorých príjmov a výdavkov (najmä na mimorozpočtových účtoch)**. Údaje prezentované v konsolidovanej bilancií za rozpočet nie sú porovnateľné s historickými údajmi, čím stráca táto bilancia informačnú hodnotu. Nerozpočtovanie niektorých výdavkov má tiež vplyv na úroveň konsolidovaných výdavkov verejnej správy pri uplatnení sankcií ústavného zákona.

V roku 2013 bola publikovaná Súhrnná výročná správa Slovenskej republiky za rok 2012. V porovnaní s prvou správou za rok 2011 **došlo k výraznému rozšíreniu poskytovaných údajov a informácií**. Prvýkrát správa obsahuje vyčíslenie čistého bohatstva aj s komentárom k jednotlivým položkám, prehľad jednorazových vplyvov a vyhodnotenie stratégie riadenia dlhu. Rada odporúča pokračovať v zlepšovaní metodológie vyčíslenia čistého bohatstva a pokúsiť sa rozšíriť záber aj na ťažšie kvantifikovateľné iné aktíva (napr. prírodné bohatstvo, zdaňovacia kapacita) a pasíva (napr. ekologický dlh, záväzky voči EÚ). Správa obsahuje konsolidovanú bilanciu verejnej správy, pre úplnosť a prehľadnosť by však bolo dobré pri bilanciách jednotlivých zložiek rozpočtu uvádzať aj porovnanie voči rozpočtu. V neposlednom rade je vhodné poskytnúť aj detailnú informáciu o hospodárení najvýznamnejších štátnych podnikov, ktoré je možné nájsť v správe len v sumárnej podobe.

Úvod

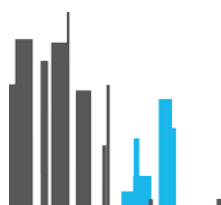
Základné výstupy RRZ sú definované v ústavnom zákone o rozpočtovej zodpovednosti¹. Okrem správ o dlhodobej udržateľnosti verejných financií, hodnotenia rozpočtu verejnej správy a ďalších stanovísk k legislatívnym návrhom predkladaným do parlamentu, rada vypracováva raz ročne aj hodnotenie pravidiel rozpočtovej zodpovednosti a pravidiel rozpočtovej transparentnosti. Táto správa je na rozdiel od ostatných predkladaná na rokovanie parlamentu, nakoľko predstavuje odpočet plnenia toho, čo parlament týmto zákonom sledoval. Okrem vyhodnotenia najdôležitejšieho pravidla – ústavného limitu na dlh, prináša pohľad na ďalšie zákonom stanovené povinnosti, najmä v oblasti poskytovania a zverejňovania údajov a financovania kompetencií samospráv.

Správu RRZ **predkladá na rokovanie národnej rady každoročne do 31. augusta**, pričom hodnoteným obdobím je predchádzajúci rok. V tejto správe sa hodnotí rok 2013. Hodnotia sa príslušné dokumenty zverejnené v danom roku (Rozpočet verejnej správy na roky 2014 až 2016 a Súhrnná výročná správa za rok 2012). Špecifickým prípadom je limit hrubého dlhu, pri ktorom sa hodnotí výška dlhu ku koncu roku 2013, ktorá bola zverejnená v roku 2014, ale súčasťou správy je aj aktualizácia hodnotenia za rok 2012 vo vzťahu k pravidlám ústavného zákona. Súvisí to s tým, že splnenie resp. nesplnenie niektorých sankcií je možné vyhodnotiť až s dlhším časovým odstupom.

Správa vychádza z platnej legislatívy, oficiálnych štatistických údajov, zo základných dokumentov vlády (rozpočty verejnej správy a súhrnná výročná správa), ako aj z dodatočne vyžiadaných informácií od ministerstva financií a predstaviteľov samospráv.

Prvá časť správy je venovaná schematickému prehľadu všetkých rozpočtových pravidiel týkajúcich sa Slovenskej republiky (národná, aj európska legislatíva) a zmenám, ktoré nastali v porovnaní s predchádzajúcou správou. **Druhá a tretia** časť predstavujú jadro materiálu. Hodnotia plnenie pravidiel vyplývajúcich z ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti. V druhej časti ide najmä o vyhodnotenie číselného pravidla na výšku hrubého dlhu verejnej správy, osobitných ustanovení pre samosprávu a posúdenie zavedenia limitu verejných výdavkov. Tretia časť vyhodnocuje dodržiavanie pravidiel rozpočtovej transparentnosti, ako sú zasadnutia výborov pre prognózy a zverejňovanie dôležitých informácií o verejných financiách. **Príloha 1** uvádza prehľad pravidiel ústavného zákona a odpočet plnenia v prehľadnej tabuľkovej forme. V **prílohe 2** je vyčíslená suma viazania 3% výdavkov štátneho rozpočtu, čo je jedna z aktuálne uplatnených sankcií ústavného zákona. **Príloha 3** uvádza odpovede oslovených inštitúcií v súvislosti s financovaním kompetencií samosprávy. **Príloha 4** obsahuje stručnú analýzu hospodárenia samospráv a plnenie numerických pravidiel vyplývajúcich zo zákona o rozpočtových pravidlách pre samosprávu a ústavného zákona.

¹ Ústavný zákon č. 493/2011 Z. z. o rozpočtovej zodpovednosti

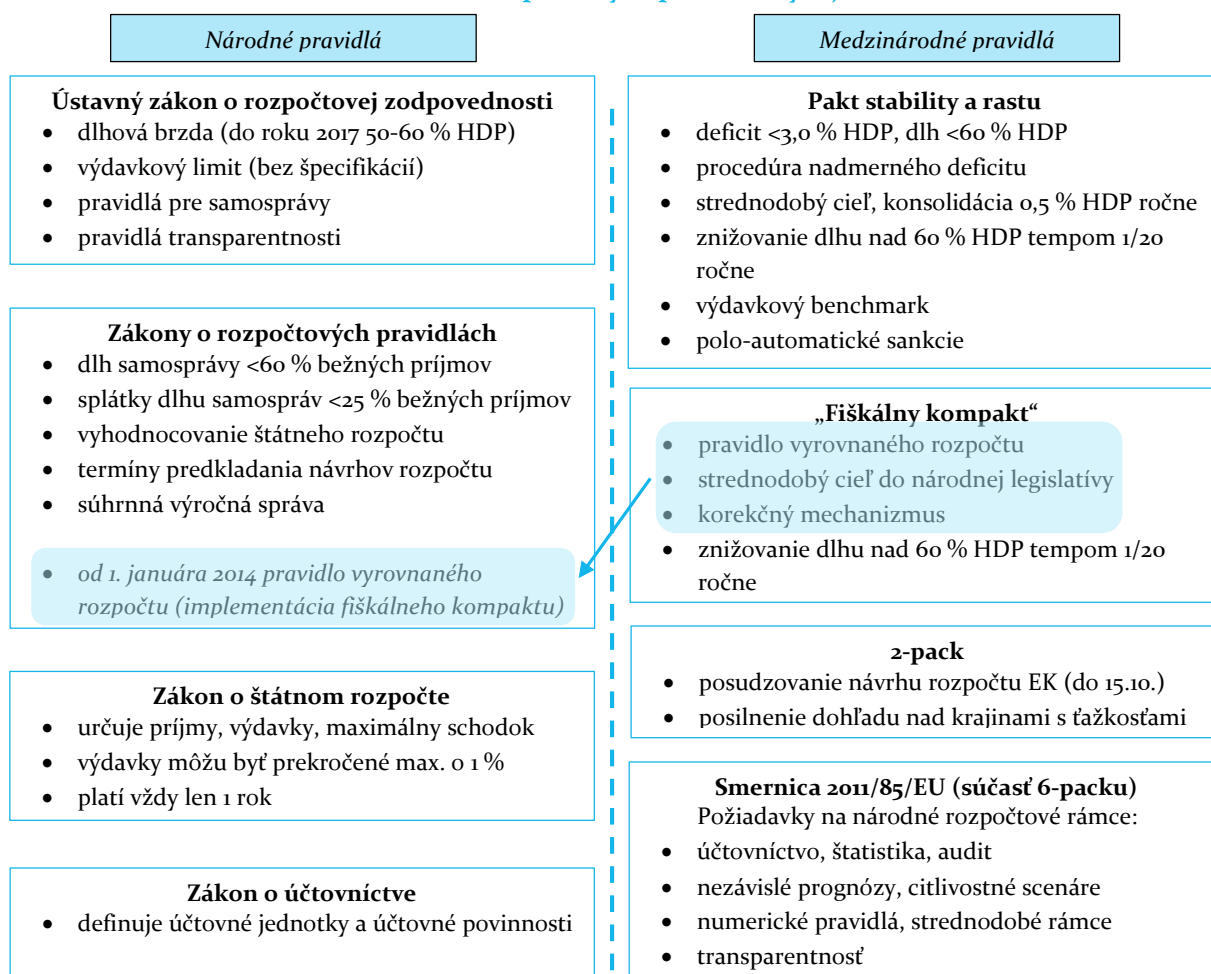

1 Prehľad pravidiel týkajúcich sa Slovenska

Slovenská republika v súčasnosti funguje v priestore štandardných fiškálnych pravidiel definovaných národnou legislatívou a legislatívou Európskej únie. Napriek rozdielnym prístupom k definícii pravidiel, ich spoločným cieľom je predovšetkým zamedziť vládám vytvárať vysoké deficity vedúce k neudržateľným úrovňam verejného dlhu, zvýšiť kredibilitu rozpočtového procesu a znížiť informačnú asymetriu prostredníctvom zverejňovania relevantných ukazovateľov.

Ústavný zákon o rozpočtovej zodpovednosti, ktorého pravidlá sú predmetom hodnotenia tejto správy, nie je teda jediným zdrojom fiškálnych pravidiel uplatňovaných na Slovensku. Nemenej dôležité sú pravidlá určené štandardnou legislatívou: rozpočtové pravidlá verejnej správy, územnej samosprávy a zákon o štátnom rozpočte. Okrem týchto pravidiel definovaných na národnej úrovni sa na Slovensko vzťahujú aj pravidlá európskeho spoločenstva vyplývajúce z medzinárodných zmlúv (prehľad je uvedený v schéme 1).

Schéma 1: Prehľad rozpočtových pravidiel týkajúcich sa SR

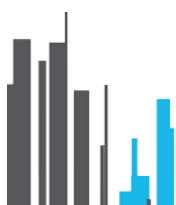
Pozn.: kurzívou sú vyznačené zmeny v pravidlách porovnaní s tými, ktoré platili pri zostavovaní minuloročnej správy Zdroj: RRZ

Tieto pravidlá boli podrobne popísané v minuloročnej správe RRZ², pričom k významnej zmene došlo iba v zákone o rozpočtových pravidlách verejnej správy. Od 1. januára 2014 nadobudlo účinnosť pravidlo o vyrovnanom rozpočte, ktoré implementuje časť medzivládnej Zmluvy o stabilite, koordinácii a správe v Hospodárskej a menovej únii do národnej legislatívy. Ide o pravidlo naviazané na výšku a vývoj štrukturálneho salda, t. j. salda upraveného o vplyv hospodárskeho cyklu a jednorazové vplyvy. Jeho súčasťou je aj korekčný mechanizmus, ktorý sa uplatní v prípade významnej odchýlky a sú definované výnimky, kedy sa neuplatní. Zo zákona vyplýva povinnosť pre RRZ vyhodnocovať plnenie tohto pravidla, pričom hodnotenie je súčasťou osobitného dokumentu³.

² [Správa o hodnotení plnenia pravidiel rozpočtovej zodpovednosti a transparentnosti](#) z júna 2013, časti 1.1 až 1.3.

³ RRZ zverejnila prvé [hodnotenie](#) pravidiel o vyrovnanom rozpočte v júli 2014.

2 Plnenie pravidiel rozpočtovej zodpovednosti

Podľa zákona o rozpočtovej zodpovednosti sú pravidlá rozpočtovej zodpovednosti tvorené číselným pravidlom na výšku hrubého dlhu verejnej správy (článok 5 a súvisiace prechodné ustanovenia v článkoch 11 až 13), osobitnými pravidlami pre územnú samosprávu (článok 6), ukazovateľom dlhodobej udržateľnosti a limitom na verejné výdavky (článok 7).

2.1 Limit dlhu verejnej správy

Úroveň dlhu ku koncu daného roka zverejňuje Eurostat vždy dvakrát ročne: v apríli a októbri. Keďže minuloročná správa, vzhľadom na termín jej zverejnenia, zachytávala iba aprílové zverejnenie výšky dlhu na konci roku 2012, súčasťou tejto správy je (popri vyhodnotení roku 2013) aj aktualizácia vyhodnotenia na základe októbrovej notifikácie. Aktualizácia je potrebná aj z toho dôvodu, že súčasťou sankčných mechanizmov ústavného zákona sú aj kroky, ktoré je možné vyhodnotiť len s časovým odstupom.

Aktualizácia vyhodnotenia za rok 2012

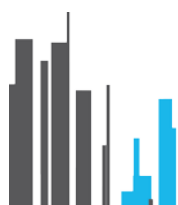
V apríli 2013 Eurostat zverejnil výšku hrubého dlhu verejnej správy ku koncu 2012. V pomere k HDP dosiahol úroveň 52,1 %. Prekročila sa tým prvá hranica definovaná ústavným zákonom vo výške 50 % HDP, čím sa aktivovala procedúra, ktorá by mala viesť k zníženiu dlhu opätovne pod túto hranicu. **V októbri 2013 sa v dôsledku revízie nominálneho HDP pomer hrubého dlhu k HDP zvýšil na 52,4 %. Keďže táto zmena nevedla k prekročeniu ďalšej hranice spojenej so sankciami, nevyžiadala si žiadne ďalšie dodatočné kroky spojené s pravidlami ústavného zákona.**

Prekročenie prvej hranice si vyžiadalo písomné zdôvodnenie ministerstva financií adresované národnej rade (bez konkrétneho termínu) s objasnením dôvodov prekročenia verejného dlhu a predloženie návrhu opatrení na jeho zníženie.

Ministerstvo financií odoslalo list Národnej rade SR 18. júna 2013. Vysvetlilo v ňom príčiny medziročného nárastu dlhu a načrtlo opatrenia (zmrazenie výdavkov na mzdy a tovary a služby, odpredaj ropných zásob, zefektívnenie fungovania verejnej správy, obstarávania, zdravotníctva, či zamedzenie daňových únikov) na jeho zníženie. Tieto však boli formulované vo všeobecnej rovine bez podrobnej špecifikácie.

Uvedené opatrenia boli bližšie špecifikované a kvantifikované v Návrhu rozpočtového plánu na rok 2014 a zapracované do schváleného Rozpočtu verejnej správy na roky 2014 až 2016. Napriek ich prijatiu rozpočet na rok 2014 neuvažoval so zastavením nárastu dlhu v pomere k HDP (schéma 2). Aktuálna prognóza dlhu⁴, ktorá už čiastočne zahŕňa aj prísnejšie sankcie z prekročenia ďalších úrovní dlhu (viac v časti o hodnotení za rok 2013), očakáva jeho stabilizáciu na úrovni 55,4 % HDP v priebehu rokov 2014 a 2015, pričom až po tomto období by mal začať klesať. Na konci roku 2017 by mal dosiahnuť úroveň 51,4 % HDP. Prognóza uvažuje s naplnením

⁴ Návrh rozpočtu verejnej správy na roky 2015 až 2017 predložený ministerstvom financií dňa 15. augusta 2014 na rokovanie vlády.

rozpočtových cieľov, pričom na roky 2014, 2016 a 2017 nie sú špecifikované všetky potrebné opatrenia. Bez týchto opatrení by dlh na konci roku 2017 dosiahol úroveň 52,3 % HDP (graf 2). Ďalšou podmienkou takéhoto vývoja dlhu je naplnenie privatizačných príjmov vo výške 1,3 % HDP v roku 2015.

Podľa prognózy ministerstva financií by v horizonte do konca roku 2017 mal byť dlh každoročne aspoň nad jedným sankčným pásmom ústavného zákona, pričom až v roku 2017 by mal klesnúť pod úroveň, ktorá viedla k spusteniu prvých sankcií⁵. Inými slovami, ani v 5-ročnom časovom horizonte sa nepodarí znížiť dlh pod hranicu 50 % HDP⁶. Súvisí to aj s tým, že napriek prijatiu opatrení avizovaných v liste, rozpočet na rok 2014 neuvažoval s pokračovaním v konsolidácii verejných financií⁷, ktorá by prispela k rýchlejšiemu poklesu pomeru dlhu na HDP. Z uvedeného dôvodu **RRZ konštatuje, že od prekročenia prvého sankčného pásma dlhu až doteraz neboli predstavené dostatočné opatrenia na jeho zníženie pod 50 % HDP⁸. Napriek tomu, že nebolo možné očakávať okamžitý pokles dlhu pod túto hranicu (najmä kvôli východiskovej pozícii deficitu v roku 2012 a ekonomickému rastu v roku 2013), bolo by vhodné špecifikovať obdobie, kedy by sa tak malo stať.**

⁵ Ide o porovnanie voči hodnote 52,4 % HDP z roku 2012, ktorá zohľadňuje vplyv metodologickej zmeny (zaradenie ŽSR do sektora verejnej správy) mimo kontroly vlády.

⁶ Platí to aj po zohľadnení vplyvu revízie nominálneho HDP zapracovanej do národných účtov v priebehu roku 2013. Jej príspevok k nárastu podielu dlhu na HDP za rok 2012 dosiahol 0,3 percentuálneho bodu.

⁷ Bližšie v správe RRZ o [hodnotení rozpočtu verejnej správy na roky 2014 až 2016](#).

⁸ Podľa dôvodovej správy k ústavnému zákonu by sankcie mali viesť k zníženiu dlhu pod hranicu 50 % HDP: „Povinnosť realizovať postupy a opatrenia na zníženie výšky dlhu je zakotvená už od prekročenia hranice 40 % [v prechodnom období 50 %] s cieľom zabrániť ďalšiemu navyšovaniu dlhu a s cieľom znížiť dlh pod úroveň 40 % [v prechodnom období 50 %], t. j. opatrenia majú preventívny charakter a ich realizácia smeruje k znižovaniu úrovne zadlženosti štátu.“

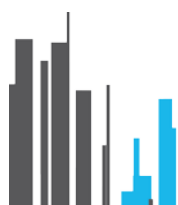
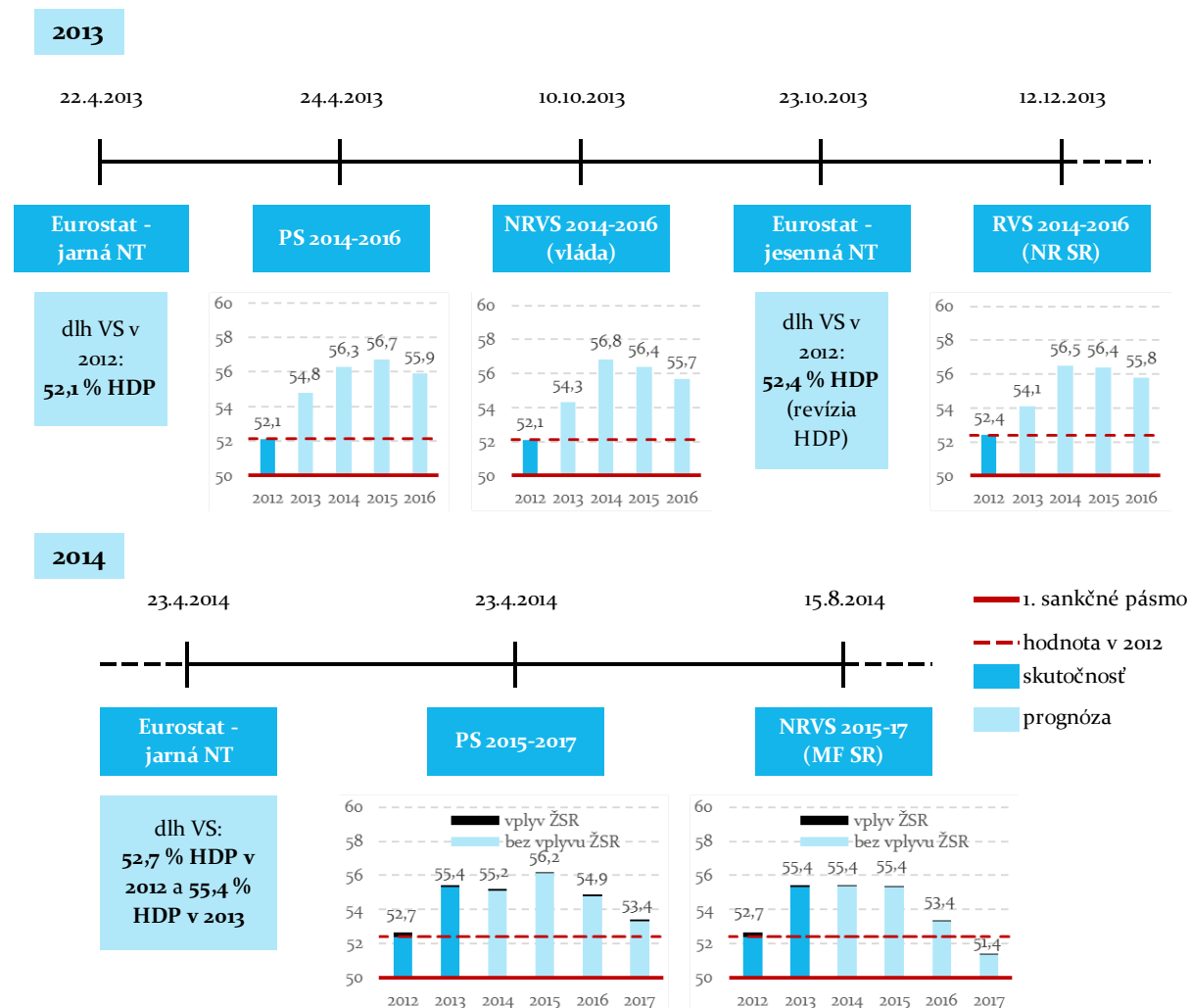

Schéma 2: Vývoj prognóz dlhu v strednodobom horizonte (% HDP)

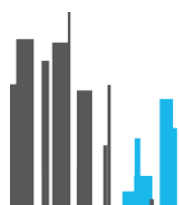
Pozn.: NT – notifikácia deficitu a dlhu, PS – program stability, NRVS – návrh rozpočtu verejnej správy, RVS – rozpočet verejnej správy, NR SR – Národná rada Slovenskej republiky, MF SR – Ministerstvo financií Slovenskej republiky
Zdroj: RRZ

Hodnotenie za rok 2013

Úroveň hrubého dlhu verejnej správy ku koncu roka 2013 zverejnil Eurostat⁹ v apríli 2014. Jeho pomer k HDP dosiahol 55,4 %, čo znamená, že došlo k súčasnému prekročeniu druhej a tretej hranice dlhu spojenej so sankciami. V porovnaní s prekročením prvej hranice dlhu v roku 2012 ide o prísnejšie sankcie, ktoré vo väčšej miere znižujú manévrovací priestor vlády v oblasti fiškálnej politiky.

Sankcie majú rôzny termín účinnosti a ich definitívna podoba závisí aj od potvrdenia výšky dlhu v októbrovej notifikácii, pričom ich splnenie bude možné vyhodnotiť až po skončení roku 2014.

⁹ Eurostat dňa 23. apríla 2014 [zverejnil](#) výšku dlhu a salda verejnej správy členských krajín Európskej únie.

V nasledujúcej časti sú jednotlivé sankcie vymenované, vrátane popisu súčasného stavu ich plnenia (k augustu 2014):

- *povinnosť predloženia návrhu opatrení zo strany vlády na rokovanie národnej rady, ktorými navrhuje zabezpečiť zníženie dlhu. Zákon nestanovuje termín predloženia tohto návrhu.*

Návrh ešte nebol predložený.

- *zníženie plátov členov vlády na úroveň ich plátov v roku 2013 od začiatku mája 2014,*

Na základe zákona, ktorý rieši odmeňovanie členov vlády¹⁰, majú členovia vlády SR v roku 2014 platy na úrovni roku 2013. Znamená to, že táto sankcia sa priebežne plní, jej splnenie možno definitívne vyhodnotiť až po skončení roku 2014.

- *ministerstvo financií je povinné viazať 3 % definovaných výdavkov¹¹ štátneho rozpočtu od prvého kalendárneho mesiaca nasledujúceho po zverejnení výšky dlhu (t. j. od mája), pričom vzhľadom na platné výnimky by sa viazanie malo uskutočniť až od 16. mája 2014¹²,*

Celková suma viazaných výdavkov mala dosiahnuť výšku 305 mil. eur (výpočet sumy je uvedený v prílohe č. 2). Od 16. mája došlo k viazaniu prostriedkov v celkovej výške 295 mil. eur, pričom zvyšných 10 mil. eur bolo viazaných ešte pred týmto dátumom¹³. Z pohľadu RRZ sa sankcia považuje za splnenú¹⁴.

Na viazaní sa takmer dvomi tretinami podieľala rozpočtovaná rezerva na zlepšenie výberu daní¹⁵. Významnou položkou (približne jedna tretina) bolo aj viazanie výdavkov

¹⁰ Zákon č. 120/1993 Z. z. o platových pomeroch niektorých ústavných činiteľov Slovenskej republiky.

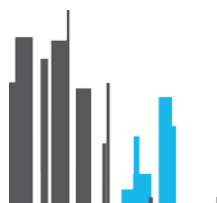
¹¹ Ide o hotovostné výdavky štátneho rozpočtu schválené zákonom o štátnom rozpočte na rok 2014 znížené o výdavky na správu štátneho dlhu, o prostriedky Európskej únie, prostriedky štátneho rozpočtu na spolufinancovanie spoločných projektov s EÚ, odvody do rozpočtu Európskej únie, transfery Sociálnej poisťovni a o výdavky na likvidáciu škôd spôsobených živelnými pohromami.

¹² Podľa zákona o rozpočtovej zodpovednosti by sa viazanie malo uskutočniť od prvého kalendárneho mesiaca nasledujúceho po zverejnení výšky dlhu, t. j. od mája 2014. Súčasne však platí prechodné obdobie 24 mesiacov od schválenia programového vyhlásenia vlády a vyslovenia dôvery vláde, počas ktorého sa sankcie vyplývajúce z dosiahnutia 55% (a vyššej) hranice dlhu verejnej správy neuplatnia. Národná rada schválila programové vyhlásenie vlády a vyslovila jej dôveru dňa 15. mája 2012, čo znamená, že uvedené sankcie sa uplatnia až od 16. mája 2014.

¹³ Ministerstvo financií deklarovalo, že 10 mil. eur zaviazalo v kapitole ministerstva vnútra ešte koncom marca 2014 (rozpočtové opatrenie č. 48/2014). Interpretácia časti ústavného zákona týkajúca sa viazania prostriedkov štátneho rozpočtu nie je jednoznačná. Otázne je, či celé viazanie prostriedkov by sa malo uskutočniť až po danom termíne (v tomto prípade po 16. máji 2014) alebo či sa prostriedky mohli viazať aj pred ním s tým, že k 16. máju 2014 mala byť viazaná celková suma vypočítaná podľa ústavného zákona.

¹⁴ Aktuálne legislatívne nastavenie umožňuje vyhodnotiť len to, či v skutočnosti došlo k schváleniu rozpočtových opatrení, ktorými sa dané prostriedky viažu. Výsledný vplyv tejto sankcie na saldo verejnej správy však nie je možné vyhodnotiť ani po skončení daného roka. Zákon o rozpočtových pravidlách verejnej správy umožňuje navýšiť schodok a výdavky štátneho rozpočtu o napríklad prostriedky, ktoré sa v predchádzajúcom roku nepoužili a presunuli sa do aktuálneho roku (ide o kapitálové výdavky). Použitím týchto prostriedkov si môžu jednotlivé kapitoly rozpočtu vynahradiť viazané výdavky, a teda celkový vplyv viazania na saldo je otázný.

¹⁵ Ide o nealokované výdavky, ktoré sa mohli použiť v prípade naplnenia zlepšeného výberu daní. Celková výška rezervy dosahovala 250 mil. eur.

v jednotlivých kapitolách štátneho rozpočtu. Tabuľka 1 zobrazuje najvýznamnejšie príspevky jednotlivých kapitol. V prevažnej miere (viac ako 95 %) išlo o viazanie bežných výdavkov, zvyšok tvorili kapitálové výdavky. Súčasťou viazania boli aj nevyužitú prostriedky z rezervy vlády a rezervy predsedu vlády, ktoré sa v zmysle ďalších sankcií ústavného zákona (popísané v nasledujúcom bode) už nemali čerpať.

Tab 1: Viazanie 3 % výdavkov štátneho rozpočtu (cash, mil. eur)

	tis. eur	% HDP
1. Viazanie kapitol štátneho rozpočtu	101 816	0,14
z toho:		
Ministerstvo vnútra SR	19 236*	0,03
Ministerstvo obrany SR	17 772	0,02
Ministerstvo kultúry SR	8 208	0,01
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR	7 661	0,01
Ministerstvo spravodlivosti SR	6 640	0,01
Ministerstvo financií SR	6 154	0,01
2. Rezerva na zlepšenie výberu daní	199 923	0,27
3. Rezerva vlády	2 950	0,00
4. Rezerva predsedu vlády	186	0,00
Spolu	304 875	0,41
<i>p.m. upravené hotovostné výdavky štátneho rozpočtu</i>	10 162 502	-
<i>podiel na hotovostných výdavkoch (v %)</i>	3,0	-

* Výdavky vo výške 9,6 mil. eur boli viazané ešte koncom marca.

Zdroj: MF SR

- od 16. mája 2014 nie je možné poskytovať prostriedky z rezervy predsedu vlády a z rezervy vlády,

K 15. máju 2014 sa z rezervy vlády SR vyčerpala suma takmer 2,1 mil. eur. Nevyčerpané prostriedky (takmer 3 mil. eur) sa viazali v rámci 3% viazania výdavkov štátneho rozpočtu.

V prípade rezervy predsedu vlády sa k rovnakému dátumu vyčerpala suma takmer 2,4 mil. eur. Nevyčerpané prostriedky¹⁶ vo výške 0,2 mil. eur sa viazali v rámci 3% viazania výdavkov štátneho rozpočtu.

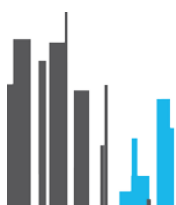
Tab 2: Vybrané rezervy rozpočtu (tis. eur)

	rozpočet schválený NR SR (1)	upravený rozpočet* (2)	skutočnosť k 15.5.2014 (3)	viazanie (4)=(2)-(3)
Rezerva vlády SR	5 000	5 000	2 050	2 950
Rezerva predsedu vlády	1 495	2 580	2 395	186

* schválený rozpočet upravený rozpočtovými opatreniami

Zdroj: MF SR, RRZ

¹⁶ Suma rezervy predsedu vlády sa v priebehu roku 2014 zvýšila v porovnaní s hodnotou schválenou NR SR v rámci zákona o štátnom rozpočte na rok 2014 o takmer 1,1 mil. eur v dôsledku nárastu výdavkov na financovanie sociálnych služieb a športu (kryté viazaním výdavkov iných kapitol). Skutočné výdavky k 15. máju 2014 sa porovnávajú s takto upraveným rozpočtom.

Sankcia sa priebežne plní, keďže od uvedeného dátumu až po súčasnosť sa neposkytli žiadne prostriedky z týchto rezerv. Jej splnenie možno definitívne vyhodnotiť až po skončení roku 2014.

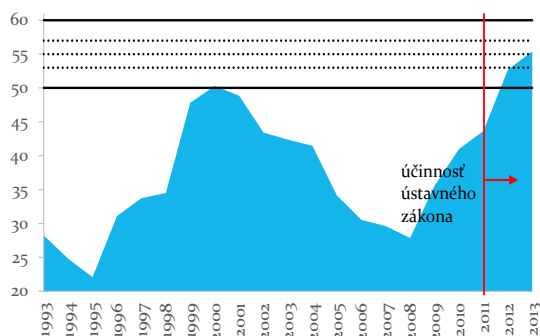
- vláda nesmie predložiť národnej rade taký návrh rozpočtu verejnej správy na roky 2015 až 2017, ktorý obsahuje medziročný nominálny rast konsolidovaných výdavkov verejnej správy¹⁷ oproti rozpočtu verejnej správy na rok 2014,

Vzhľadom na termíny rozpočtového procesu (rozpočet verejnej správy prekladá vláda národnej rade do 15. októbra) nie je možné vyhodnotiť¹⁸. Hodnotenie je možné urobiť až po tomto termíne.

- jednotlivé obce a vyššie územné celky sú povinné schváliť rozpočet na rok 2015 s výdavkami maximálne vo výške výdavkov¹⁹ schváleného rozpočtu roku 2014.

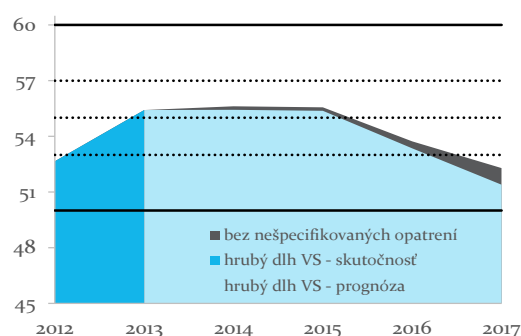
Vzhľadom na termíny rozpočtového procesu nie je možné v súčasnosti vyhodnotiť. Hodnotenie je možné urobiť až po skončení roku 2014²⁰.

Graf 1: Vývoj dlhu a ústavné hranice (% HDP)

Zdroj: Eurostat, RRZ

Graf 2: Prognóza vývoja dlhu (% HDP)*

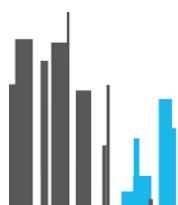
*Ide o prognózu dlhu z návrhu rozpočtu verejnej správy na roky 2015 až 2017 (je upravená aj o nešpecifikované opatrenia návrhu rozpočtu)
Zdroj: MF SR, RRZ

¹⁷ Z celkových výdavkov sú vylúčené výdavky na správu štátneho dlhu, prostriedky Európskej únie, prostriedky štátneho rozpočtu na spolufinancovanie, odvody do Európskej únie a výdavky na likvidáciu škôd spôsobených živelnými pohromami.

¹⁸ Ministerstvo financií dňa 15. augusta 2014 predložilo návrh rozpočtu verejnej správy na roky 2015 až 2017 na rokovanie vlády. V ňom deklaruje, že konsolidované upravené výdavky verejnej správy na rok 2015 (po očistení o vplyv Železníc SR, ktoré v roku 2014 neboli súčasťou rozpočtu a v roku 2015 už sú v ňom zahrnuté) sú pod úrovňou schváleného rozpočtu na rok 2014. Ide však o návrh, ktorý sa v rámci rokovaní vlády môže zmeniť. Z toho dôvodu ho nemožno použiť na vyhodnotenie splnenia danej sankcie.

¹⁹ Z celkových výdavkov sú vylúčené výdavky na likvidáciu škôd spôsobených živelnými pohromami, výdavky financované z fondov EÚ a výdavky na spolufinancovanie.

²⁰ Rozpočty na rok 2015, ktoré sa neschvália do konca roku 2014, sa riadia tzv. rozpočtovým provizóriom. V rámci rozpočtového provizória sa hospodárenie samospráv riadi schváleným rozpočtom predchádzajúceho rozpočtového roka. (otázka, či toto stačí alebo sa s vyhodnotením čaká, kým si naozaj schvália rozpočet).

Box 1: Pravidlo o vývoji dlhu v ústavnom zákone

Pravidlo o vývoji dlhu zakotvené v ústavnom zákone bolo definované ako záchranná brzda, ktorá by mala zabrániť neúmernému nárastu zadlženia. Bol stanovený horný limit dlhu v pomere k HDP, ktorého prekročeniu by mali zabrániť sankčné a korekčné mechanizmy. Tie začínajú 10 percentuálnych bodov pod horným limitom a stupňujú sa od miernych, skôr formálnych až po závažnejšie.

V ideálnom prípade by sa hospodárska politika mala vyvarovať prekročeniu týchto hraníc. Aj po prekročení prvej hranice však existuje dostatočný priestor (do 10 p. b.) na to, aby vláda reagovala na nepriaznivý vývoj dlhu. Súčasne sa môžu absorbovať aj vplyvy mimo jej hospodárskej politiky, ktoré môžu dlh zvýšiť viac (alebo znížiť) ako boli pôvodné očakávania vlády.

Nástupom závažnejších sankčných mechanizmov (5 percentuálnych bodov pod horným limitom) dochádza aj k znižovaniu manévrovacieho priestoru vlády, ktorá tak nemôže pružne reagovať na aktuálnu situáciu v ekonomike. Dlhové pravidlo preto nie je možné vnímať ako operatívny nástroj na riadenie rozpočtu s cieľom zabezpečiť udržateľnosť verejných financií.

Zákon pamätá aj na mimoriadne situácie, keď je uplatňovanie závažnejších sankcií pozastavené. Zároveň ponecháva dostatočný priestor aj pre novú vládu, aby reagovala na nepriaznivý vývoj v oblasti dlhu, keďže tieto sankcie sa neuplatňujú prvé dva roky po jej nástupe.

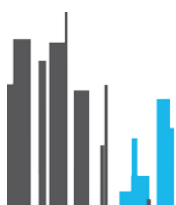
2.2 Osobitné ustanovenia pre územnú samosprávu

Pre vyhodnotenie plnenia týchto ustanovení oslovila RRZ listom Ministerstvo financií SR, Združenie miest a obcí Slovenska (ZMOS), Úniu miest Slovenska a Združenie samosprávnych krajov (SK8). Všetky oslovené subjekty poslali odpovede (prehľad odpovedí je uvedený v prílohe č. 3). So zástupcami ZMOS prebehlo pracovné stretnutie, ktoré viedlo k spresneniu požiadaviek RRZ v súvislosti ústavným zákonom.

Na základe získaných podkladov je možné konštatovať, že **štát v roku 2013 finančne nezabezpečoval platobnú schopnosť samospráv.**

Vyhodnotenie toho, či úprava pôsobností samosprávy bola spojená s adekvátnym financovaním zo strany štátu je možné len v obmedzenej miere. RRZ v minuloročnej správe avizovala, že podrobnejšie vyhodnotenie ustanovení týkajúcich sa prenesených kompetencií bude možné až po vykonaní pripravovaného auditu kompetencií samospráv. Výsledky auditu schválila vláda SR v máji tohto roka (podrobnejšie v boxe 2). Chýba v nich však zhodnotenie existujúceho stavu a odporúčania pre oblasť financovania kompetencií obcí a vyšších územných celkov do budúcnosti. Znamená to, že audit nepriniesol žiadny objektívny spôsob vyhodnotenia ustanovení ústavného zákona. Tento záver potvrdili aj zástupcovia ZMOS.

RRZ preto v ďalšej časti iba popisuje identifikované oblasti s nedostatočným financovaním z podkladov oslovených subjektov bez hodnotenia súladu s ústavným zákonom.

Ministerstvo financií neviduje žiadnu úpravu pôsobnosti, ktorá by ustanovovala nové úlohy pre samosprávy, na ktoré by bolo potrebné zabezpečiť zo štátneho rozpočtu zodpovedajúce finančné prostriedky.

Na druhej strane samosprávy takéto zmeny identifikovali. Najvýznamnejší je podľa nich nekrytý vplyv zo zvýšených platových taríf zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme (zamestnancov v školstve) a z novelizovaného zákona o sociálnych službách²¹.

Okrem toho obce indikujú aj ďalšie legislatívne zmeny bez adekvátneho financovania. Niektoré súvisia s bežným fungovaním samosprávy (obstaranie softvéru, vyššie nároky na poskytovanie informácií). Ďalšia skupina zmien vytvára pre samosprávy možnosti zapojenia sa do projektov (napríklad aktivačné práce), pričom v prípade účasti im vzniknú dodatočné náklady. Zároveň z nich môže mať samospráva aj úžitok. Výsledný vplyv takýchto opatrení je nejasný. Ďalšia skupina nových opatrení povedie k zmene distribúcie výdavkov medzi obcami (zmena financovania centier voľného času) bez kompenzácie takejto zmeny. Poslednou skupinou sú nové úlohy, pri ktorých chýba podrobnejší popis (napríklad novela zákona o ochrane prírody a krajiny, povinnosť odstraňovania invazívnych rastlín), čo neumožňuje odhadnúť finančnú náročnosť danej úlohy.

Box 2: Audit kompetencií samospráv

Vláda SR dňa 14. mája 2014 schválila na svojom zasadnutí dokument s názvom Súhrnný audit výkonu kompetencií verejnej správy – segmentu územnej samosprávy a návrh na zabezpečenie financovania kompetencií verejnej správy. Ide o audit úloh samosprávy v rámci preneseného výkonu štátnej správy a samosprávnych pôsobností vykonaný príslušnými ministerstvami (podľa oblastí danej činnosti).

Dokument obsahuje popis jednotlivých úloh samosprávy, pričom kvalitu ich výkonu hodnotí najmä na základe slovného hodnotenia ministerstiev. Vyplýva to z toho, že vo viacerých prípadoch chýbajú ukazovatele kvality a ak sú definované, nie vždy je ich možné vyčíslieť. Celkovo však podľa auditu chýba hlbší analytický pohľad na úlohy samosprávy. Uvádza sa v ňom, že v oblasti financovania má skôr popisný charakter a nezameriava sa na odhalenie nehospodárnych, neefektívne a neúčinne vynaložených prostriedkov. Tieto nedostatky súvisia s tým, že v územnej samospráve absentuje systémový monitoring relevantných parametrov. Ďalším záverom auditu je, že chýba databáza údajov a ukazovateľov o prenesenom výkone štátnej správy na územnú samosprávu a ministerstvá majú obmedzené poznatky aj o výkone samosprávnych pôsobností.

Dokument obsahuje návrhy opatrení na zlepšenie monitoringu samospráv, skvalitnenia informačných systémov a vyzdvihuje potrebu vzdelávania zamestnancov samosprávy. V navrhovaných opatreniach však absentujú odporúčania pre oblasť financovania kompetencií obcí a VÚC a jeho optimalizácii v ďalšom období, čo bolo jedným z hlavných deklarovaných cieľov auditu.

V uznesení k tomuto dokumentu sa konštatuje, že problémy a nedostatky identifikované v rámci auditu by mali byť vyriešené prostredníctvom naplnenia Koncepcie modernizácie územnej samosprávy (schválené uznesením vlády z 19. januára 2010), v ktorej sú formulované úlohy v oblasti ekonomizácie, informatizácie a monitoringu územnej samosprávy, rozvoja ľudských zdrojov a spoločných obecných

²¹ Vyššie územné celky vyčíslili vplyv týchto dvoch opatrení s účinnosťou od 1. januára 2014 vo výške približne 11,3 mil. eur.

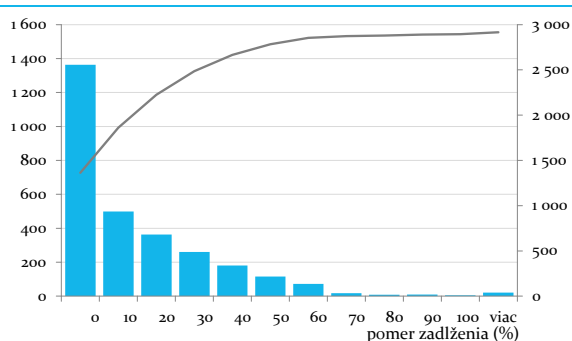

úradovní. Na základe tejto koncepcie by mal byť do konca augusta 2014 predložený na rokovanie vlády aktualizovaný návrh postupu realizácie opatrení modernizácie územnej samosprávy.

Ustanovenie ústavného zákona týkajúce sa sankcionovania samospráv pri prekročení limitu dlhu vo výške 60% bežných príjmov predchádzajúceho roka nadobúda účinnosť až od roku 2015. V prílohe č. 4 je uvedený prehľad o plnení pravidiel, ako aj prípadné pokuty, pokiaľ by pravidlo platilo už za rok 2013.

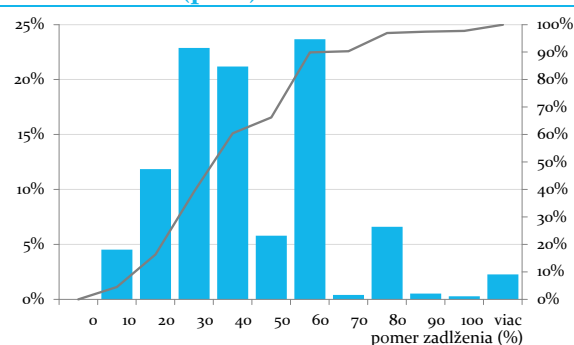
Dlhy všetkých VÚC boli v roku 2013 pod zákonom stanoveným limitom. Celkové zadĺženie VÚC dosiahlo ku koncu roka 2013 úroveň 32,6 % bežných príjmov roka 2012 a medziročne kleslo o 1,8 p.b. K hranici 60 % sa najviac priblížil Trnavský samosprávny kraj s dlhom na úrovni 48,1 %, najnižší dlh 23,3 % evidoval Nitriansky SK. Celkové zadĺženie obcí dosiahlo úroveň 19,6 %, čo je o 2,2 p.b. menej ako v roku 2012. Takmer polovica obcí (1363 z 2915 posúdených) evidovala ku koncu roka 2013 nulový dlh. Zákonný limit prekročilo 61 obcí. Ak by bol ústavný zákon plne účinný už v roku 2013, hrozili by im sankcie spolu vo výške 1,02 mil. eur. Rekordnú výšku dlhu dosiahla aj v roku 2013 bratislavská mestská časť Devín s dlhom na úrovni 1238 % bežných príjmov roka 2012.

Graf 3: Počty obcí podľa pomeru ich dlhu k príjmom (l. os), kumulatívne (p. os)

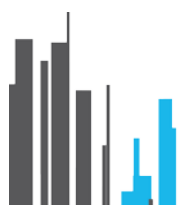
Zdroj: Štátna pokladnica, RRZ

Graf 4: Podiely jednotlivých dlhových pásiem na celkovom dlhu (l. os), kumulatívne (p. os)

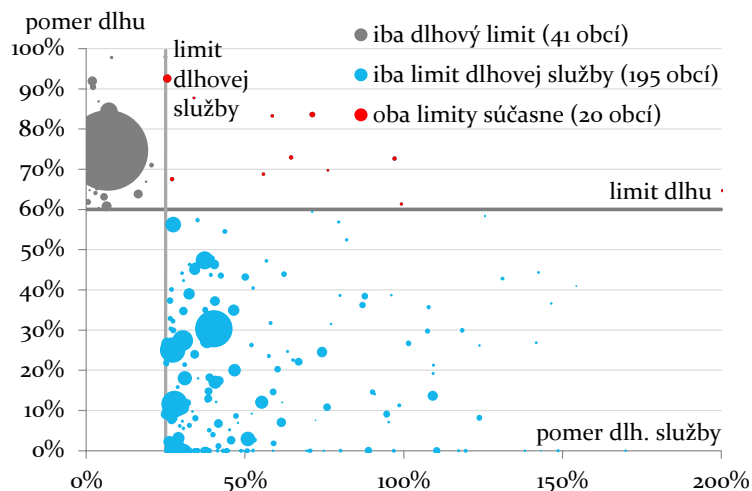

Zdroj: Štátna pokladnica, RRZ

Z grafu 3 vyplýva, že početnosť obcí klesá s vyšším pásmom relatívneho zadĺženia, pričom 1363 posudzovaných obcí vykazuje nulový pomer dlhu. Pomer nominálneho zadĺženia k celkovému nominálnemu zadĺženiu všetkých posudzovaných obcí (582 mil. eur, graf 4) bol aj v roku 2013 najvyšší v pásme 50% až 60%. Vysoká hodnota tohto ukazovateľa v pásme 70% až 80% je spôsobená tým, že sem spadá mesto Žilina s dlhom na úrovni 37,7 mil. eur.

Graf 5: Obce nespĺňajúce limity § 17 zákona č. 583/2004

Zdroj: Štátna pokladnica, RRZ

V grafe sú ilustrované obce nespĺňajúce aspoň jeden limit § 17 zákona č. 583/2004²². Poloha bubliny reprezentujúcej obec závisí od pomeru dlhu a pomeru dlhovej služby k príjmom. Veľkosť bubliny je daná skutočnými bežnými príjmami za rok 2012.

2.3 Limit verejných výdavkov a ukazovateľ dlhodobej udržateľnosti

Limit výdavkov je považovaný za jeden z najefektívnejších nástrojov ako v strednodobom horizonte zabezpečiť splnenie rozpočtových cieľov, ktoré by umožnili dosiahnuť dlhodobú udržateľnosť verejných financií. Súčasne umožňuje aj proticyklické pôsobenie automatických stabilizátorov, keďže neobmedzuje príjmovú stránku rozpočtu, ktorá obsahuje väčšinu²³ cyklicky senzitivných položiek rozpočtu. Dôležitosť existencie viacročných záväzných výdavkových limitov podčiarkli aj zahraničné inštitúcie. Napríklad Európska komisia odporúčala posilniť záväznosť trojročného rozpočtu prostredníctvom limitov výdavkov ešte v roku 2004, pričom toto odporúčanie zopakovala aj pri hodnotení aktuálneho programu stability v júni 2014²⁴.

Povinnosť zavedenia záväzných limitov na verejné výdavky avizuje ústavný zákon. Nešpecifikuje však, do akého termínu by mala byť legislatíva schválená. Novela zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy v rámci implementácie pravidla o vyrovnanom rozpočte zaviedla pojem limit výdavkov. Jeho definícia a nastavenie však nespĺňajú zámer ústavného zákona, na základe ktorého by limit výdavkov predstavoval operatívny nástroj riadenia rozpočtu (podrobnejšie v boxe 2). Možno konštatovať, že **zatiaľ takýto nástroj chýba**

²² Prvým limitom je dlhový strop na úrovni 60 %, druhým je 25 percentný limit dlhovej služby. Viac v prílohe č.4.

²³ Na strane výdavkov sú cyklicky senzitivnými položkami výdavky spojené s nezamestnanosťou, ktoré tvoria relatívne malú časť výdavkov (v prípade Slovenska je to menej ako 1 % celkových výdavkov verejnej správy) a je ich možné vylúčiť z výpočtu výdavkového limitu.

²⁴ Zavedenie výdavkových limitov odporúčala Rada pri [hodnotení](#) aktuálneho programu stability Slovenska: „...Ďalej posilňovať fiškálny rámec, a to aj zavedením záväzných a vynútiteľných výdavkových stropov“.

v slovenskej legislatíve. Ministerstvo financií prisľúbilo²⁵ pokračovanie diskusie o podobe výdavkových limitov. Absencia efektívne fungujúcich výdavkových limitov je citeľná najmä v súčasnosti, kedy je potrebné pokračovať v konsolidácii verejných financií, či už v dôsledku prekročenia viacerých ústavných hraníc limitu pre dlh alebo splnenia strednodobého rozpočtového cieľa do roku 2017.

Box 3: Limit verejných výdavkov v zákone o rozpočtových pravidlách verejnej správy

Novela č. 436/2013 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy v rámci implementácie pravidiel o vyrovnanom rozpočte zo Zmluvy o stabilite, koordinácii a správe v Hospodárskej a menovej únii zaviedla s účinnosťou od 1. januára 2014 pojem limit verejných výdavkov.

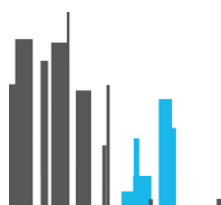
Limit verejných výdavkov je definovaný ako maximálna výška celkových časovo rozlíšených konsolidovaných výdavkov verejnej správy. Ide o limit, ktorý má ministerstvo financií navrhnúť vláde v prípade výrazného odchylenia od strednodobého rozpočtového cieľa resp. od cesty smerujúcej k nemu. Má byť navrhnutý spolu s opatreniami na celé obdobie trvania korekcie. Rozhoduje o ňom vláda, pričom pred rozhodnutím návrh posudzuje RRZ. Ak vláda rozhodne o neuplatnení tohto korekčného mechanizmu, zašle národnej rade písomné zdôvodnenie tohto kroku.

Napriek tomu, že je uvedený nástroj označený ako výdavkový limit, nespĺňa charakteristiku takéhoto fiškálneho pravidla z viacerých dôvodov a podľa názoru RRZ neposlúži ako efektívny nástroj fiškálnej politiky, pomocou ktorého by sa zabezpečila dlhodobá udržateľnosť verejných financií:

- Limit verejných výdavkov je navrhnutý ako dočasné pravidlo, ktoré sa uplatňuje iba v čase výraznej odchýlky. V ostatných obdobiach bude stále chýbať operatívny nástroj riadenia rozpočtu, keďže ústavný limit dlhu je vnímaný ako záchranná brzda a nemožno ho považovať za takýto nástroj.
- Napriek tomu, že existujúci výdavkový limit by mal zohľadňovať aj odporúčania Rady EÚ v rámci Paktu stability a rastu, môžu vzniknúť problémy s kredibilitou toho nástroja. Výdavkový limit navrhuje ministerstvo financií, pričom vláda rozhoduje o jeho schválení. Potenciálne neschválenie výdavkového limitu nie je spojené s významnými sankciami (zdôvodnenie národnej rade).
- V zákone chýbajú možné dôsledky v prípade jeho prekročenia, ako aj samotný postup výpočtu limitu. Otázna je teda záväznosť a vynútiteľnosť, čo by mali byť hlavnými znakmi takéhoto pravidla.
- Definícia uvedená v zákone je veľmi široká a zahŕňa aj výdavky, ktoré nie sú pod priamou kontrolou vlády. Ide napríklad o výdavky spojené s nezamestnanosťou ovplyvnené hospodárskym cyklom a úrokové výdavky. Takisto existuje možnosť obchádzania výdavkových limitov prostredníctvom daňových výdavkov, t.j. rôznymi výnimkami, úľavami, špeciálnymi režimami v oblasti daní, ktoré môžu nahradiť výdavkovú politiku vlády.

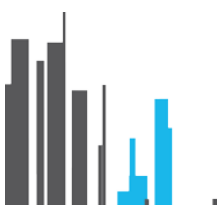
Článok 7 ústavného zákona tiež ukladá RRZ, aby na svojom webovom sídle zverejnila metodológiu výpočtov a predpoklady, ktoré použije pri určení **ukazovateľa dlhodobej**

²⁵ V rámci [medzirezortného pripomienkového konania](#) k novele zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, ktorá implementovala ustanovenia Zmluvy o stabilite, koordinácii a správe v Hospodárskej a menovej únii (pravidlo o vyrovnanom rozpočte).

udržateľnosti, merajúceho pokrok v dlhodobej udržateľnosti verejných financií. RRZ túto svoju povinnosť splnila. Zároveň pri výpočte ukazovateľa dlhodobej udržateľnosti zohľadnila vymenované zdroje údajov potrebných pre jeho výpočet²⁶.

²⁶ Metodológia výpočtu a použité predpoklady sú zverejnené v diskusnej štúdii s názvom [Ako vyhodnocovať dlhodobú udržateľnosť verejných financií?](#). Výpočet ukazovateľa dlhodobej udržateľnosti vrátane popisu zdrojových údajov je uvedený v [správach](#) o dlhodobej udržateľnosti verejných financií, ktoré RRZ každoročne zverejňuje do konca apríla.

3 Plnenie pravidiel rozpočtovej transparentnosti

Pravidlá rozpočtovej transparentnosti sú v ústavnom zákone zadané v článkoch 8 a 9. Tie sa týkajú výborov pre makroekonomické a daňové prognózy (článok 8), ako aj zverejňovania rôznych dôležitých informácií a údajov o verejných financiách (článok 9).

3.1 Výbory

Výbor pre makroekonomické prognózy a naň nadväzujúci Výbor pre daňové prognózy boli zriadené ako poradný orgán ministra financií SR za účelom zvýšenia transparentnosti v procese zostavovania rozpočtu verejnej správy. Výbory sú v zmysle zákona o rozpočtovej zodpovednosti a transparentnosti povinné vypracovať a zverejniť prognózy najneskôr do 15. februára a 30. júna príslušného rozpočtového roka. Výbory môžu zasadať aj viackrát ako stanovuje zákon.

V roku 2013 zasadal Výbor pre makroekonomické prognózy trikrát, Výbor pre daňové prognózy štyrikrát.

Tab 3: Vypracovanie makroekonomických a daňových prognóz Výbormi v roku 2013

		1. (do 15.2.)	2. (do 30.6.)	3.	4.
Výbor pre makroekonomické prognózy	zasadnutie VpMP	29.1.2013	10.6.2013	16.9.2013	-
	zverejnenie prognóz	30.1.2013	11.6.2013	19.9.2013	-
Výbor pre daňové prognózy	zasadnutie VpDP	6.2.2013	24.6.2013	24.9.2013	27.11.2013
	zverejnenie prognóz	8.2.2013	27.6.2013	26.9.2013	2.12.2013

Zdroj : MF SR

Podľa článku 9, odseku (3) ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti ústavného zákona bola splnená povinnosť zverejniť najmenej dvakrát ročne prognózy vypracované výbormi v zákonom stanovených termínoch.

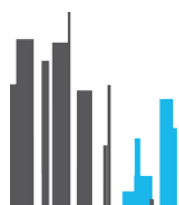
3.2 Zverejňovanie údajov

Táto časť hodnotí, či predložené materiály, konkrétne Rozpočet verejnej správy na roky 2014-2016 a Súhrnná výročná správa Slovenskej republiky za rok 2012, obsahovali všetky predpísané náležitosti vymedzené v ústavnom zákone. **Oproti minulému roku bol zaznamenaný výrazný pokrok v rozsahu poskytovaných informácií v predmetných materiáloch.**

3.2.1 Rozpočet verejnej správy

Súčasťou návrhov rozpočtov subjektov verejnej správy by mali byť údaje o skutočnom plnení za predchádzajúce rozpočtové roky, očakávaná skutočnosť a rozpočet bežného roka ako aj rozpočtované položky v horizonte nadchádzajúcich troch rokov. Materiál by mal poskytovať nasledujúce informácie:

- konsolidovanú bilanciu rozpočtu verejnej správy,

- stratégiu riadenia štátneho dlhu,
- daňové výdavky,
- implicitné záväzky,
- podmienené záväzky,
- jednorazové vplyvy,
- hospodárenie podnikov štátnej správy.

Návrh rozpočtu verejnej správy na roky 2014 až 2016 bol prerokovaný vo vláde dňa 10. októbra 2013, v NR SR bol schválený dňa 12. decembra 2013.

V materiáli uvedená **konsolidovaná bilancia príjmov a výdavkov verejnej správy** obsahuje rozsiahlejšie členenie príjmov a výdavkov v zmysle metodiky ESA 95 oproti rozpočtu VS na roky 2013-2015. Údaje pokrývajú horizont očakávanej skutočnosti bežného roka vrátane prislúchajúcej rozpočtovanej sumy, skutočnosť za dva predchádzajúce roky a rozpočtové sumy v nasledujúcich troch rokoch. Ústavný zákon bližšie nekonkretizuje požiadavky na štruktúru konsolidovanej bilancie VS, cieľom by však malo byť informovanie verejnosti, čo si vyžaduje podrobné členenie príjmových a výdavkových položiek umožňujúce sledovanie vývoja v týchto položkách. Rada vidí najväčší priestor na zlepšenie najmä na strane výdavkov, kde je možné poskytnúť detailnejší obraz o plnení podpoložiek napr. v rámci sociálnych transferov a subvencií. Z pohľadu efektívneho uplatnenia ústavného zákona je výrazným nedostatkom pri tvorbe rozpočtu spôsob zaznamenávania niektorých položiek. **Rozpočet neobsahuje všetky príjmové a výdavkové položky, ktoré sa v skutočnosti pravidelne realizujú, skutočné hodnoty sú tak v bilancii neporovnateľné s rozpočtovými hodnotami (box 4).**

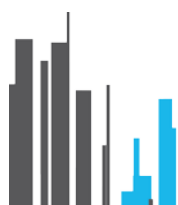
Box 4: Nekonzistencia vo vykazovaných údajoch v rozpočte VS na roky 2014-2016

Rada pre rozpočtovú zodpovednosť identifikovala nasledovné položky, ktoré nie sú súčasťou rozpočtu, ale sú pravidelne zaznamenané v skutočných údajoch: mimorozpočtové účty štátneho rozpočtu, mimorozpočtové účty samospráv (u nich sa zvyčajne rozpočtuje nulové saldo bez konkrétnych príjmových a výdavkových položiek), vplyv EFSF na príjmy a výdavky a odhad veľkosti služieb finančného sprostredkovania meraného nepriamo metódou. V roku 2013 zvýšili tieto položky príjmy a výdavky verejnej správy približne o 650 mil. eur, pričom najpodstatnejšiu časť z tejto sumy predstavujú mimorozpočtové účty.

Porovnateľné zostavovanie rozpočtu verejnej správy zohráva dôležitú úlohu pri vyhodnocovaní plnenia pravidiel rozpočtovej zodpovednosti. Nerozpočtovaním niektorých príjmov a výdavkov môže dôjsť k selektívnemu zmrazovaniu výdavkov pri prekročení hranice dlhovej brzdy²⁷. Rozpočtovanie mimorozpočtových transakcií na úrovni štátneho rozpočtu a samosprávy by tak zvýšilo porovnateľnosť rozpočtu so skutočnými údajmi v súlade s pravidlami transparentnosti a odstránilo nežiaduce motivácie spojené s plnením pravidiel rozpočtovej zodpovednosti.

Stratégia riadenia štátneho dlhu sa predkladá každé štyri roky, pričom jej aktualizácia v roku 2013 informuje o aktuálnom vývoji a štruktúre štátneho dlhu, plnení Stratégie riadenia štátneho

²⁷ Ako príklad možno uviesť rozdielny prístup k výdavkom z dôchodkových systémov. Kým výdavky univerzálneho dôchodkového systému spadajú pod skupinu výdavkov, ktorých sa zmrazovanie týka, výdavky dôchodkového systému ozbrojených zložiek (nerozpočtujú sa a prechádzajú mimorozpočtovými účtami) nie sú touto sankciou ovplyvnené.

dlhu na roky 2011-2014, vrátane vyhodnotenia základných cieľov a skutočného vývoja v poslednom období. Materiál obsahuje kvantifikáciu čistej potreby refinancovania, teda hodnoty prostriedkov, ktoré treba získať v danom roku nad rámec splátok existujúcich dlhopisov a úverov. Doplňujúce informácie o financovaní dlhu sú k dispozícii aj v hlavnom texte rozpočtu.

Podrobná časť je venovaná vyčísleniu **daňových výdavkov**, pričom vzhľadom na neexistujúcu presnú definíciu daňových výdavkov, v niektorých prípadoch aj absenciu údajov, sú kvantifikované najmä položky s podstatným vplyvom na rozpočet. Rada odporúča vypracovať manuál s presným vymedzením daňových výdavkov a spôsob ich vyčíslenia, ktorý by mohol výrazne napomôcť k zvýšenej transparentnosti určenia daňových výdavkov.

Implicitné záväzky predstavujú skryté budúce zadĺženie verejného sektora nad rámec oficiálnych štatistík o dlhu. Implicitné dlhy vznikajú predovšetkým z titulu starnutia populácie a prejavujú sa vo výdavkových oblastiach citlivých na demografické zmeny: dôchodkový systém, zdravotníctvo, dlhodobá starostlivosť a školstvo. V rozpočte sú aktualizované záväzky plynúce zo starnutia populácie o nové predpoklady AWG²⁸, a zároveň je rozšírený okruh implicitného dlhu o vplyv splácania PPP projektov (výstavba rýchlostnej cesty R1). V budúcnosti bude potrebné rozšíriť analýzu aj o iné typy záväzkov (napríklad náklady na odstavenie jadrových elektrární²⁹, PPP projekty realizované na úrovni samospráv a potenciálne riziká vyplývajúce z hospodárenia štátnych podnikov a podnikov FNM)³⁰.

Príloha rozpočtu poskytuje informáciu o **podmienených záväzkoch subjektov VS**. Tie sú definované ako iné pasíva účtovnej jednotky vykazované v poznámkach v rámci individuálnej účtovnej závierky. Sú často veľmi ťažko kvantifikovateľné, a preto sú zväčša popisované len v kvalitatívnej rovine. Prezentované podmienené záväzky sú členené podľa zložiek VS, navyše v samostatnej tabuľke sú uvedené podmienené záväzky podľa subjektov VS k 31.12.2012. Nad rámec uvedených subjektov v materiáli, rada eviduje ku koncu roka 2012 súdne spory medzi akcionármi zdravotných poisťovní a Národnou radou Slovenskej republiky na slovenských súdoch v celkovej výške 603 mil. eur. Inými podmienenými záväzkami sú štátne záruky v miestnom bankovom systéme prostredníctvom Fondu ochrany vkladov (koncom roka 2012 sa to týkalo vkladov vo výške 26,9 miliárd eur). V ďalších rokoch rada odporúča rozšíriť okruh subjektov poskytujúcich informácie o podmienených záväzkoch a spresňovať metodológiu ich výpočtu.

Návrh rozpočtu už obsahuje prehľadnú tabuľku identifikovaných **jednorazových vplyvov**³¹ v rokoch 2011 -2016. Tie sú bližšie priblížené v textovej časti v členení na daňové a odvodové príjmy, ako i nedaňové príjmy a výdavkové opatrenia.

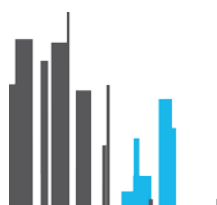
Ústavný zákon o rozpočtovej zodpovednosti predpisuje povinnosť zverejňovať údaje **o hospodárení podnikov štátnej správy**. Príloha č. 3 rozpočtu verejnej správy na roky 2014 až

²⁸ AWG = Ageing working group, teda pracovná skupina v rámci Výboru pre hospodársku politiku zaoberajúca sa problematikou starnutia populácie.

²⁹ Návrh rozpočtu verejnej správy na roky 2015 až 2017 už obsahuje vyčíslenie týchto záväzkov.

³⁰ Zámerom RRZ je zahrnúť tieto typy záväzkov aj do správ o dlhodobej udržateľnosti verejných financií.

³¹ Základné princípy na identifikáciu jednorazových opatrení zverejnilo MF SR v marci 2014 v manuáli [Jednorazové vplyvy](http://www.rozpoctovarada.sk).

2016 dáva základné informácie o hospodárskom výsledku a vlastnom imaní štátnych podnikov vrátane majetkovej účasti štátu v danom podniku. Pre lepšie pochopenie hospodárenia podniku by bolo vhodné pridať aj stručný komentár. Zároveň by bolo potrebné doplniť aj podniky s vlastníckym podielom FNM³², čo by umožnilo úplné vyhodnotenie rizík plynúcich z hospodárenia štátnych podnikov.

Box 5: Odporúčania RRZ na zvýšenie transparentnosti rozpočtu verejnej správy

- Skvalitniť rozpočtový proces tak, aby rozpočet obsahoval všetky príjmové a výdavkové položky, ktoré sa v skutočnosti realizujú, čím sa zabezpečí porovnateľnosť rozpočtovaných a vykázaných položiek.
- Vypracovať manuál daňových výdavkov, v rámci ktorého by sa spresnila definícia daňových výdavkov, uvádzať aj menšie položky (aj bez vyčíslenia dopadu).
- Rozšíriť implicitné záväzky o PPP projekty realizované na úrovni samospráv, riziká vyplývajúce z hospodárenia štátnych podnikov a podnikov FNM.
- Rozšíriť okruh subjektov poskytujúcich informácie o podmienených záväzkoch (Národná rada SR, Fond ochrany vkladov), ktorý by mal byť konzistentný so zverejnenou Súhrnnou výročnou správou SR (SVS), klásť dôraz na nové záväzky, ktoré vznikli v priebehu roka a nie sú zahrnuté v SVS. Zlepšovať metodológiu výpočtu.
- Rozšíriť vykazovanie hospodárenia podnikov štátnej správy, najmä o spoločnosti, v ktorých má vlastnícky podiel Fond národného majetku, pokúsiť sa aspoň v kvalitatívnej rovine vyhodnotiť riziká plynúce z hospodárenia týchto podnikov. Hospodárenie štátnych podnikov a podnikov FNM doplniť o komentár aj v kontexte vyplácania dividend a vplyvu na výnos dane z právnických osôb.

3.2.2 Súhrnná výročná správa

Predmetom súhrnnej výročnej správy Slovenskej republiky je priniesť pohľad na stav a vývoj hospodárenia verejných financií krajiny. Ústavný zákon definuje nasledovné údaje (okrem údajov, ktoré ustanovuje osobitný zákon), ktoré by správa mala prezentovať:

- bilanciu rozpočtu verejnej správy,
- jednorazové vplyvy,
- vyhodnotenie plnenia cieľov stratégie riadenia štátneho dlhu,
- výšku čistého bohatstva Slovenskej republiky,
- hospodárenie podnikov štátnej správy.

Prvú súhrnnú výročnú správu Slovenskej republiky zverejnilo Ministerstvo financií SR za rok 2011. Súhrnná výročná správa SR za rok 2012 je tak druhou správou v poradí. NR SR ju vzala na vedomie dňa 3. decembra 2013. Oproti správe za rok 2011 sa v nej **výrazne rozšíril okruh údajov a informácií** v súlade so zákonom o rozpočtovej zodpovednosti³³. Ide predovšetkým o čisté bohatstvo, jednorazové efekty, či vyhodnotenie plnenia cieľov stratégie riadenia dlhu. Nad rámec požiadaviek ústavného zákona správa prezentuje výšku štrukturálneho salda a čistý dlh.

³² Na žiadosť rady MF SR predmetné údaje poskytlo.

³³ Okrem výkladu legislatívy však existovali aj objektívne dôvody s procesom získavania údajov, pre ktoré nemohli byť niektoré požiadavky ústavného zákona naplnené v súhrnnej výročnej správe za rok 2011 - výkazy údajov sa definujú pred začiatkom rozpočtového roka, za rok 2011 to bolo v roku 2010.

Pozitívne možno hodnotiť priložený slovník odborných pojmov, ktorý detailne, ale zároveň zrozumiteľne vysvetľuje hlavné pojmy vyskytujúce sa v správe. V súlade s platnou legislatívou bol v priebehu roka 2012 po prvýkrát realizovaný audit konsolidovaných účtovných závierok ministerstiev a konsolidovanej účtovnej závierky ústrednej správy³⁴, zostavených k 31.12.2010 a 31.12.2011.

Podrobná **bilancia rozpočtu verejnej správy** za rok 2012 je uvedená v prílohe³⁵. Podobne ako v roku 2011 okrem konsolidovanej bilancie za celú verejnú správu obsahuje tiež bilancie jednotlivých subjektov verejnej správy v metodike ESA 95. Naďalej však absentuje informácia o schválenom rozpočte, ktorá by umožnila priame porovnanie vývoja v jednotlivých subjektoch. Na druhej strane hlavný text obsahuje detailnejšiu štruktúru príjmov a výdavkov verejnej správy doplnenú o informáciu o najväčšom vplyve na vývoj v roku 2012 a medziročný nárast príslušnej položky.

Súhrnná výročná správa SR za rok 2012 prvýkrát prezentuje koncept **štrukturálneho salda VS**, ktoré je odhadnuté za rok 2012 (časť 2.2). Cyklická zložka je vyjadrená pomocou produkčnej medzery zverejnenej Výborom pre makroekonomické prognózy dňa 19.9.2013 a zohľadňuje národné špecifiká. Oproti tomu Program stability Slovenska na roky 2013-2016 a Návrh rozpočtového plánu na rok 2014 počíta cyklickú zložku prostredníctvom odhadu produkčnej medzery podľa metodiky EK. Kvôli porovnateľnosti by bolo vhodnejšie používať jednotný prepočet pre všetky publikované materiály MF SR. Súčasťou výpočtu sú **jednorazové opatrenia** identifikované v roku 2012 (ako % HDP od roku 2010), tieto sú stručne popísané a členené podľa toho, či ide o príjmovú alebo výdavkovú položku.

Materiál **obsahuje vyhodnotenie plnenia cieľov stratégie riadenia štátneho dlhu v skrátenej podobe** (časť 2.4), hodnotí len rok 2012 a viac sa zameriava na kvantitatívne ukazovatele riadenia dlhu. Kompletná, detailná **Stratégia riadenia štátneho dlhu na roky 2011 až 2014** vrátane vyhodnotenia plnenia cieľov je súčasťou rozpočtu verejnej správy, špecifikuje ciele číselných indikátorov rizika (refinančné riziko, riziko z precenenia a cudzo-menové riziko)³⁶ a zostavuje sa na štvorročné obdobie. Stratégiou stanovené cudzo-menové riziko dosahuje v roku 2012 menej ako 2 %, čo je pod stanovenou hranicou 5 % (percentuálne vyjadrenie podielu nezabezpečených cudzo-menových záväzkov na celkovej hodnote záväzkov).

Výročná správa za rok 2012 výrazne rozšírila informácie o koncepte **čistého bohatstva** (kapitola 3), definuje základné pojmy a metodiku vyčíslenia jednotlivých položiek ovplyvňujúcich čisté bohatstvo. V budúcnosti sa očakáva rozšírenie údajovej základne ako i zlepšenie postupov kvantifikácie niektorých problematických položiek.

Hlavný text správy prezentuje top 10 štátnych podnikov a podnikov vo vlastníctve FNM s najvyšším vlastným imanom v roku 2012 ako i spôsob, akým boli zahrnuté do výpočtu čistého bohatstva. Naďalej však chýba podrobnejšia analýza hospodárenia podnikov alebo aspoň tých,

³⁴ SVS nie je overená nezávislým audítorom, je však zostavená z účtovných závierok, ktoré boli predmetom auditu.

³⁵ Bilancie subjektov VS sú súčasťou prílohy nazvanej: Elektronická príloha_schodok ESA 95 po subjektoch VS

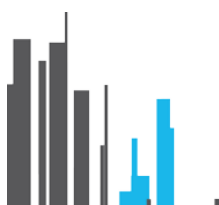
³⁶ „Pre refinančné riziko a riziko z precenenia bude strategickým zámerom udržiavanie hodnoty splatných aj preceňovaných finančných záväzkov štátu v prvom roku blízko úrovne 25% celkových finančných záväzkov štátu a udržiavanie hodnoty splatných aj preceňovaných finančných záväzkov štátu kumulatívne za päť rokov blízko úrovne 65% celkových finančných záväzkov,“ špecifikuje Stratégia.

ktoré najviac ovplyvňujú výšku čistého bohatstva. Detailnejšie informácie o **výsledku hospodárenia** a hodnote **vlastného imania podnikov štátnej správy** sú uvedené v Prílohe 1.

Box 6: Odporúčania RRZ na zvýšenie transparentnosti Súhrnnej výročnej správy

- Doplniť údaje o príjmoch a výdavkoch verejnej správy o schválený rozpočet.
- Doplniť komentár o hospodárení štátnych podnikov (aspoň v rámci top 10).
- Kvalitatívne popísať možný rozsah nevyčíslených aktív a pasív vstupujúcich do výpočtu čistého bohatstva
- V rámci zverejnenia výšky štrukturálneho salda používať rovnakú produkčnú medzeru s ostatnými materiálmi MF SR.

Referencie

Európska komisia (2014): Odporúčanie Rady, ktoré sa týka národného programu reforiem Slovenska na rok 2014 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Slovenska na rok 2014, http://ec.europa.eu/europe2020/pdf/csr2014/csr2014_slovakia_sk.pdf

Ministerstvo financií SR (2012): Návrh súhrnnej výročnej správy Slovenskej republiky za rok 2011, <http://www.finance.gov.sk/Default.aspx?CatID=8800>

Ministerstvo financií SR (2013): Návrh súhrnnej výročnej správy Slovenskej republiky za rok 2012, <http://www.finance.gov.sk/Default.aspx?CatID=8800>

Ministerstvo financií SR (2012): Rozpočet verejnej správy na roky 2013 až 2015, <http://www.finance.gov.sk/Default.aspx?CatID=8818>

Ministerstvo financií SR (2013): Rozpočet verejnej správy na roky 2014 až 2016, <http://www.finance.gov.sk/Default.aspx?CatID=9509>

Ministerstvo financií SR (2014): Návrh rozpočtu verejnej správy na roky 2015 až 2017, <http://www.finance.gov.sk/Default.aspx?CatID=9700>

Inštitút finančnej politiky (2014): Jednorazové vplyvy, *Manuál 8*, MF SR, <http://www.finance.gov.sk/Default.aspx?CatID=9595>

Rada pre rozpočtovú zodpovednosť (2013): Hodnotenie rozpočtu verejnej správy na roky 2014 až 2016, <http://www.rozpoctovarada.sk/svk/rozpocet/213/hodnotenie-rozpocetu-verejnej-spravy-na-roky-2014-az-2016>

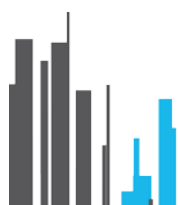
Rada pre rozpočtovú zodpovednosť (2014): Hodnotenie strednodobých rozpočtových cieľov na roky 2015 až 2017, http://www.rozpoctovarada.sk/download2/Strednodobe_ciele_2014_PO_RADE_01.pdf

Rada pre rozpočtovú zodpovednosť (2014): Správa o dlhodobej udržateľnosti verejných financií, http://www.rozpoctovarada.sk/download2/sustainability_report_2014_final.pdf

Rada pre rozpočtovú zodpovednosť (2013) Správa o dlhodobej udržateľnosti verejných financií, http://www.rozpoctovarada.sk/download2/sustainability_report_2013_final.pdf

Rada pre rozpočtovú zodpovednosť (2012): Ako vyhodnocovať dlhodobú udržateľnosť verejných financií?, *Diskusná štúdia 1/2012*, http://www.rozpoctovarada.sk/download2/dp1_2012_final.pdf

Vláda SR (2014): Súhrnný audit výkonu kompetencií verejnej správy – segmentu územnej samosprávy a návrh na zabezpečenie financovania kompetencií verejnej správy, <http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=23541>

Príloha 1 – Prehľad plnenia pravidiel rozpočtovej zodpovednosti a transparentnosti

Tab 4: Plnenie pravidiel rozpočtovej zodpovednosti

Článok	Odsek	Znenie ústavného zákona	Plnenie	Poznámky
12*	(3)	Ak výška dlhu dosiahne 50 % podielu na HDP a zároveň nedosiahne 53 % podielu na HDP, ministerstvo financií zasiela národnej rade písomné zdôvodnenie výšky dlhu vrátane návrhu opatrení na jeho zníženie.	splnené ³⁷	List ministra financií bol zaslaný dňa 18.6.2013.
12*	(4)	Ak výška dlhu dosiahne 53 % podielu na HDP a zároveň nedosiahne 55 % podielu na HDP <ul style="list-style-type: none"> a) vláda predloží na rokovanie národnej rady návrh opatrení, ktorými navrhuje zabezpečiť zníženie dlhu a b) znížia sa platy členov vlády na úroveň ich platov v predchádzajúcom rozpočtovom roku, ak ich platy v predchádzajúcom rozpočtovom roku boli nižšie; zníženie platov sa vykoná na obdobie od prvého dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po zverejnení výšky dlhu až do konca kalendárneho mesiaca, v ktorom bola zverejnená výška dlhu nižšia ako 53 % podielu na HDP 	zatiaľ nesplnené	Sankcie sa uplatňujú aj pri prekročení hranice 55 % HDP. Nie je stanovený termín na predloženie návrhu.
12*	(5)	Ak výška dlhu dosiahne 55 % podielu na HDP a zároveň nedosiahne 57 % podielu na HDP, okrem realizácie postupu podľa odseku (4) <ul style="list-style-type: none"> a) ministerstvo financií viaže od prvého kalendárneho mesiaca nasledujúceho po zverejnení výšky dlhu výdavky štátneho rozpočtu vo výške 3 % z celkových výdavkov štátneho rozpočtu schválených zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok znížených o výdavky na správu štátneho dlhu, o prostriedky EÚ, prostriedky štátneho rozpočtu na financovanie spoločných programov SR a EÚ, odvody do EÚ, transfery Sociálnej poisťovni a o výdavky na likvidáciu škôd spôsobených živelnými pohromami; ak výška dlhu podľa odseku 2 dosahuje 55 % podielu na HDP a viac neustále počas viacerých po sebe nasledujúcich rozpočtových rokov, viazanie sa vykoná vždy len v prvom rozpočtovom roku, v ktorom výška dlhu podľa odseku 2 dosiahla 55 % podielu na HDP a viac, 	plní sa	RRZ vyhodnotí v roku 2015.
			splnené ³⁸	

³⁷ Napriek tomu, že list ministra financií obsahoval zdôvodnenie vývoja dlhu a náčrt opatrení na jeho zníženie, realizácia týchto opatrení nevedla k poklesu dlhu pod hranicu 50 % HDP. Na základe týchto údajov rada konštatuje, že od prekročenia prvého sankčného pásma dlhu až doteraz neboli predstavené dostatočné opatrenia na to, aby sa dlh v strednodobom horizonte znížil pod úroveň 50 % HDP. Napriek tomu, že nebolo možné očakávať pokles dlhu pod túto hranicu hneď v nasledujúcom roku, bolo by vhodné špecifikovať obdobie, kedy by sa tak malo stať.

³⁸ Od 16. mája došlo k viazaniu prostriedkov v celkovej výške 295 mil. eur, pričom zvyšných 10 mil. eur bolo viazaných ešte pred týmto dátumom. Podľa RRZ sa táto sankcia považuje za splnenú. Interpretácia časti ústavného zákona týkajúca sa viazania prostriedkov štátneho rozpočtu však nie je jednoznačná. Otázne je, či celé viazanie prostriedkov by sa malo uskutočniť až po danom termíne (v tomto prípade po 16. máji 2014) alebo či sa prostriedky mohli viazať aj pred ním s tým, že k 16. máju 2014 mala byť viazaná celková suma vypočítaná podľa ústavného zákona.

	b)	nemožno poskytovať prostriedky z rezervy predsedu vlády a z rezervy vlády,	plní sa	Sankcia platí od 16.5.2014, pričom od tohto termínu sa tieto rezervy nečerpajú. RRZ vyhodnotí v roku
	c)	vláda nesmie predložiť NR SR taký návrh rozpočtu verejnej správy, ktorý obsahuje medziročný nominálny rast konsolidovaných výdavkov verejnej správy oproti rozpočtu verejnej správy na predchádzajúci rozpočtový rok, okrem výdavkov na správu štátneho dlhu, prostriedkov EÚ, prostriedkov štátneho rozpočtu na financovanie spoločných programov SR a EÚ, odvodov do EÚ a okrem výdavkov na likvidáciu škôd spôsobených živelnými pohromami; ak vláda takýto návrh rozpočtu verejnej správy už predložila, je povinná stiahnuť ho z rokovania národnej rady a do 30 dní predložiť návrh rozpočtu verejnej správy súladný s ustanovenou podmienkou a	zatiaľ nemožno vyhodnotiť	RRZ vyhodnotí v roku 2015.
	d)	obec a vyšší územný celok sú povinní schváliť rozpočet na nasledujúci rozpočtový rok s výdavkami maximálne vo výške výdavkov rozpočtu predchádzajúceho rozpočtového roka okrem výdavkov na likvidáciu škôd spôsobených živelnými pohromami a výdavkov na financovanie spoločných programov SR a EÚ.	zatiaľ nemožno vyhodnotiť	RRZ vyhodnotí v roku 2015.
6	(1)	Štát finančne nezabezpečuje platobnú schopnosť a nezodpovedá za platobnú schopnosť obce alebo vyššieho územného celku. Postup pri riešení platobnej neschopnosti obce alebo vyššieho územného celku ustanovuje zákon.	splnené	
	(2)	Ak zákon pri úprave pôsobnosti ustanovuje nové úlohy obci alebo vyššiemu územnému celku, štát na ich plnenie súčasne zabezpečí obci alebo vyššiemu územnému celku zodpovedajúce finančné prostriedky.	nemožno vyhodnotiť	Chýba zhodnotenie súčasného stavu.
	(3)	Ak celková suma dlhu obce alebo vyššieho územného celku dosiahne 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a viac, obec alebo vyšší územný celok sú povinní zaplatiť pokutu, ktorú ukladá ministerstvo financií, a to vo výške 5 % z rozdielu medzi celkovou sumou dlhu a 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka. Celkovú sumu dlhu obce alebo vyššieho územného celku ustanovuje zákon.	-	Nadobúda účinnosť 1. januára 2015.
	(4)	Povinnosť uplatňovať ustanovenie odseku 3 sa neuplatní počas 24 mesiacov počnúc prvým dňom nasledujúcim po dni, v ktorom sa uskutočnilo ustanovujúce zasadnutie obecného zastupiteľstva alebo zastupiteľstva vyššieho územného celku, ak nebola vo voľbách ako nový starosta, nový primátor alebo nový predseda vyššieho územného celku zvolená tá istá fyzická osoba, ako v predchádzajúcom volebnom období.	-	Nadobúda účinnosť 1. januára 2015.
7	(1)	Rada pred určením ukazovateľa dlhodobej udržateľnosti zverejní na svojom webovom sídle metodológiu výpočtov a predpoklady, ktoré použije pri určení ukazovateľa dlhodobej udržateľnosti.	splnené	Diskusná štúdia s názvom Ako vyhodnocovať dlhodobú udržateľnosť verejných financií?
	(2)	Rada pri určení ukazovateľa dlhodobej udržateľnosti zohľadňuje		
	a)	hodnotu štruktúrného primárneho salda,	splnené	
	b)	prognózy demografického vývoja zverejnené Eurostatom,	splnené	

c)	makroekonomické prognózy Výboru pre makroekonomické prognózy a dlhodobé makroekonomické prognózy EK,	splnené	
d)	dlhodobé prognózy výdavkov citlivých na starnutie populácie vypočítaných EK,	splnené	Využitie modely RRZ na dôchodk. zabezp. silových zložiek a model zdravotníctva.
e)	dlhodobé prognózy kapitál. príjmov vypočítaných EK,	splnené	
f)	implicitné záväzky a podmienené záväzky,	splnené	
g)	iné ukazovatele ovplyvňujúce dlhodobú udržateľnosť.	-	
(3)	Postup pri určení limitu verejných výdavkov ustanoví zákon.	zatiaľ nesplnené	Legislatívny rámec neexistuje.

* Čl. 12 je prechodným ustanovením k čl. 5 (do 31. decembra 2017).

Zdroj: RRZ

(-) znamená, že príslušné znenie zákona nebolo hodnotené

Tab 5: Plnenie pravidiel rozpočtovej transparentnosti

Článok	Odsek	Znenie ústavného zákona	Plnenie	Poznámky
8	(1)	Za účelom zvýšenia transparentnosti v procese zostavovania rozpočtu verejnej správy sa zriaďujú Výbor pre daňové prognózy a Výbor pre makroekonomické prognózy (ďalej len „výbory“). Výbory sú poradnými orgánmi ministra financií.	splnené	
	(2)	Výbor pre daňové prognózy najmenej dvakrát ročne vypracúva prognózy daňových a odvodových príjmov, a to do 15. februára bežného rozpočtového roka a do 30. júna bežného rozpočtového roka. Výbor pre makroekonomické prognózy najmenej dvakrát ročne vypracúva prognózy vývoja makroekonomiky, a to do 15. februára bežného rozpočtového roka a do 30. júna bežného rozpočtového roka.	splnené	
9	(1)	Subjekty verejnej správy sú povinné zostavovať svoj rozpočet najmenej na tri rozpočtové roky, pričom súčasťou návrhu rozpočtu je aj schválený rozpočet na bežný rozpočtový rok, údaje o očakávanej skutočnosti bežného rozpočtového roka a údaje o skutočnom plnení rozpočtu za predchádzajúce dva rozpočtové roky. Subjekty verejnej správy zohľadňujú pri zostavení svojho rozpočtu prognózy zverejnené ministerstvom financií podľa odseku 3.	splnené	Odseky (1) a (2) boli splnené pre verejnú správu ako celok (rozpočet verejnej správy).
	(2)	Subjekty verejnej správy sú povinné zverejňovať údaje o rozpočte podľa odseku 1 do 30 dní po schválení ich rozpočtu a do 60 dní po skončení rozpočtového roka.	splnené	
	(3)*	Ministerstvo financií najmenej dvakrát ročne zverejňuje prognózy vypracované výbormi podľa čl. 8 ods. 3, a to do 15. februára bežného rozpočtového roka a do 30. júna bežného rozpočtového roka.	splnené	
	(4)	Rozpočet verejnej správy obsahuje okrem údajov, ktoré ustanovuje osobitný zákon,		
	(a)	konsolidovanú bilanciu rozpočtu verejnej správy,	splnené	Spresniť definíciu daňových výdavkov. Možné zlepšiť uvádzaním záväzkov z vyradovania jadrových zariadení Možné zlepšiť uvádzaním podmienených záväzkov obcí
	(b)	stratégiu riadenia štátneho dlhu	splnené	
(c)	údaje o daňových výdavkoch,	splnené		
(d)	implicitných záväzkoch	splnené		
(e)	podmienených záväzkoch,	splnené		
(f)	jednorazových vplyvoch	splnené		

(g)	o hospodárení podnikov štátnej správy;	splnené	Chýbajú podniky s účasťou FNM a adekvátny komentár.
(h)	príslušný správca kapitoly štátneho rozpočtu je povinný predkladať ministerstvu financií požadované údaje za hospodárenie podnikov štátnej správy.	splnené	
(5)	Súhrnná výročná správa Slovenskej republiky obsahuje okrem údajov, ktoré ustanovuje osobitný zákon,		
(a)	aj výšku čistého bohatstva Slovenskej republiky, bilanciu rozpočtu verejnej správy,	splnené	
(b)		splnené	Výšku rozpočtových položiek je možné doplniť o údaj o rozpočtovanej sume príslušnej položky.
(c)	vyhodnotenie plnenia cieľov stratégie riadenia štátneho dlhu,	splnené	
(d)	jednorazové vplyvy	splnené	
(e)	hospodárenie podnikov štátnej správy.	splnené	Chýba komentár k hospodáreniu štátnych podnikov.

* V ústavnom zákone č. 493/2011 Z. z. sa v odseku 3 čl.9 nachádza chybná odvolávka na neexistujúci odsek 3 čl. 8 (správne malo ísť o odsek 2 čl. 8).

(-) znamená, že príslušné znenie zákona nebolo hodnotené

Zdroj: RRZ

Príloha 2 – Výpočet sumy viazania 3 % výdavkov štátneho rozpočtu

Tabuľka 6 obsahuje výdavkové položky, o ktoré sa pri stanovení množstva viazaných prostriedkov podľa čl. 12, ods. 5, písm. a) ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti očisťujú hotovostné výdavky štátneho rozpočtu. Ide o položky, ktoré buď nemajú vplyv na saldo verejnej správy, ale navyšujú príjmy a výdavky alebo nie sú pod priamou kontrolou vlády.

Výdavky na správu štátneho dlhu zahŕňajú transfer zo štátneho rozpočtu na tzv. saldo účt (prostredníctvom ktorého sa vykryva rozdiel medzi úrokovými výdavkami a príjmami súvisiacimi s riadením štátneho dlhu) a výdavky na poplatky spojené so štátnym dlhom.

Prostriedky Európskej únie predstavujú transfery z rozpočtu EÚ. Ide o prostriedky z fondov EÚ, ktoré sú súčasťou príjmov a výdavkov štátneho rozpočtu s neutrálnym vplyvom na saldo verejnej správy. **Spolufinancovanie zo štátneho rozpočtu** súvisí priamo s čerpaním týchto prostriedkov z rozpočtu EÚ. Tieto výdavky teda nie sú pod priamou kontrolou zo strany vlády.

Odvody do Európskej únie predstavujú príspevky Slovenska do rozpočtu EÚ. V súčasnosti ide o výdavky zo zdroja založeného na DPH, zdroja založeného na hrubom národnom dôchodku a podielu Slovenska na korekcii voči Veľkej Británii³⁹.

Transfery Sociálnej poisťovni predstavujú transfery zo štátneho rozpočtu na vykrytie deficitu priebežného piliera dôchodkového systému a poistné platené štátom za zákonom definovaný okruh osôb do priebežného piliera. Obidve transakcie majú neutrálny vplyv na saldo, keďže zvýšením výdavkov štátneho rozpočtu dochádza aj k zvýšeniu príjmov Sociálnej poisťovne (ktorá je takisto súčasťou verejnej správy).

Definíciu **výdavkov na likvidáciu škôd spôsobených živelnými pohromami** spĺňa rozpočtovaná rezerva na riešenie krízových situácií, ktorá sa vytvára na základe zákona č. 387/2002 o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu. Táto rezerva slúži aj na krytie výdavkov v prípade povodní, živelných pohrôm, riešenia odškodňovania pri mimoriadnych udalostiach a krízových situáciách.

Výpočet je založený na hotovostných údajoch zo zákona o štátnom rozpočte na rok 2014 (hotovostné výdavky štátneho rozpočtu, prostriedky EÚ a výdavky na spolufinancovanie) a zo schváleného rozpočtu verejnej správy na roky 2014 až 2016 (zvyšné údaje). **Suma viazaných výdavkov dosiahne 305 mil. eur.**

Tab 6: Viazanie 3 % výdavkov štátneho rozpočtu (mil. eur)

	2014
1. Hotovostné výdavky štátneho rozpočtu na rok 2014	17 392
2. Výdavky na správu štátneho dlhu	1 398
3. Prostriedky Európskej únie	3 173
4. Prostriedky štátneho rozpočtu na financovanie spoločných programov SR a EÚ	640
5. Odvody do Európskej únie	727
6. Transfery Sociálnej poisťovni	1 280
7. Výdavky na likvidáciu škôd spôsobených živelnými pohromami	11
8. Výdavky podliehajúce viazaniu (1-2-3-4-5-6-7)	10 163
9. Suma viazania 3 % výdavkov	305
- v % HDP	0,41

Zdroj: RRZ, MF SR

³⁹ Odvody z tradičných vlastných zdrojov nie sú súčasťou výdavkov štátneho rozpočtu.

Príloha 3 – Odpovede k dodatočným úlohám samosprávy bez dostatočného finančného krytia

RRZ pri vyhodnocovaní článku 6, odseku 2 ústavného zákona o rozpočtovej zodpovednosti oslovila listom Ministerstvo financií SR, Združenie miest a obcí Slovenska, Úniu miest Slovenska a Združenie samosprávnych krajov. V tejto časti sú uvedené citácie odpovedí jednotlivých inštitúcií.

Ministerstvo financií SR:

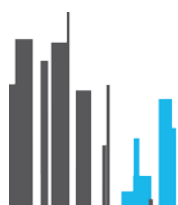
„Ministerstvo financií SR neviduje žiadnu úpravu pôsobnosti, ktorá by ustanovovala nové úlohy pre obce alebo vyššie územné celky od 1. januára 2013, na ktoré by bolo potrebné zabezpečiť zo štátneho rozpočtu zodpovedajúce finančné prostriedky. Zároveň Ministerstvo financií SR nemá informáciu o úprave pôsobnosti, ktorá nadobudla účinnosť po 31.12.2013.“

Združenie miest a obcí Slovenska:

„Aplikačná prax doteraz nevyriešila základný rozpor v charakteristike a vymedzení ods. 2 článku 6 ústavného zákona, t.j. čo sa považuje za novú úlohu pri zákonnej úprave pôsobností miest, obcí a VÚC. ZMOS považuje za nové aj tie fakultatívne pôsobnosti, ktoré sa stávajú z pohľadu rozpočtu a ústavného zákona povinnými vtedy, keď sa k nim mestá a obce prihlásia a začnú ich vykonávať a financovať. Tiež tie, ktoré rozširujú existujúce prenesené a originálne úlohy, zvyšujú finančné výdavky, a ktoré nie sú rozpočtovo kryté. Preto Vašu pozornosť chceme upriamiť skôr na tieto oblasti, v ktorých mestá a obce vykonávajú nové úlohy a pôsobnosti. Rozsah týchto zmien je však značný.

V sociálnej a zdravotnej oblasti k nim patria napr.:

- aktívne opatrenia na podporu zamestnanosti (zákon č. 5/ 2004 Z. z. o službách zamestnanosti), vrátane národných projektov na podporu zamestnávania – zamestnávania mladých do 29 rokov, Národný projekt podpory opatrovateľskej služby a pod.
- ustanovenia zákona o pomoci v hmotnej núdzi a aktivácia ľudí v hmotnej núdzi, kde mestá a obce majú dominantné pri aplikácii ustanovení zákona.
- zákon o sociálnych službách – zvýšenie personálnych a priestorových štandardov, povinnosť poskytovať finančný príspevok pri odkázanosti na pomoc iných, na prevádzku neverejného poskytovateľa, ak o to požiada obec, tvorba registrov a administratívne povinnosti,
- nové pôsobnosti v zákone č. 443/2010 Z. z. o dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní,
- dopady novely zákona č. 553/ 2003 Z. z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme a zmena tabuliek tarifných plátov
- zvýšením minimálnej mzdy na rok 2014 na 352.- euro,
- zákon o ochrane zdravia a povinné vykonávanie zdravotných prehliadok pre všetky, nielen rizikové skupiny zamestnancov

V oblasti školstva:

- zákon č. 1/2014 Z. z. o organizovaní verejných športových podujatí a o zmene a doplnení niektorých zákonov zavedením nových povinností pri organizovaní športových podujatí,

V oblasti financovania a informatiky napr.:

- zmeny v zákone č. 595/2003 Z. z. o daniach z príjmov a zákone o sociálnom poistení opätovným zavedením odpočítateľnej položky na doplnkové dôchodkové sporenie
- administratívnymi povinnosťami súvisiacimi so zmenami v zákone o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a zavedením systému RIS.

V oblasti životného prostredia napr.:

- dopady prijatého zákona o invazívnych rastlinách a povinnosti obcí pri ich odstraňovaní.“

Únia miest Slovenska:

„1.) **Rozšírenie úloh obcí a miest v zmysle zákona o pomoci v hmotnej núdzi** i napriek deklarovanému zabezpečeniu hlavných úloh a koordinácie i kontroly zo strany koordinátorov – aktivačných centier – nie je finančne kryté zo strany štátu.

2.) **Rozšírenie úloh miest a obcí na základe zákona 364/2013 Z.z., ktorým sa novelizoval zákon č. 571/2009 Z.z. o rodičovskom príspevku, ďalej z novely zák. č. 433/2013 Z.z., ktorým sa novelizoval od 1.2.2014 zák. č. 600/2013 o prídavku na dieťa** nie sú dostatočne kryté zo strany štátu – mestá a obce dostávajú len symbolickú mesačnú dotáciu ak o ňu požiadajú Úrad práce sociálnych vecí a rodiny v zmysle zákona č. 544/2010 Z.z. o dotáciách v pôsobnosti MPSVaR SR – ide o absolútne nedostatočné krytie nových úloh.

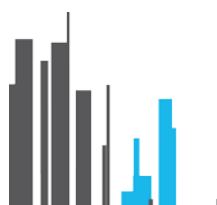
3.) **Výrazné zvýšenie výdavkov miestnej samosprávy, vyplývajúcich z 5 % navýšenia miezd zamestnancov v školstve v roku 2013 a navýšenia miezd zamestnancov v školstve v roku 2014** – v roku 2013 len čiastočne kryté štvrtročnými dotáciami.

4.) **Zmena vo financovaní CVČ** priniesla výrazné navýšenie výdavkov tých miest a obcí, na území ktorých je CVČ (neexistuje žiadny legislatívny mechanizmus, ktorý by vyžadoval od obcí, ktoré CVČ nemajú, ale ich deti navštevujú CVČ v strediskovej obci, resp. meste, aby poskytovali dotáciu týmto strediskovým obciam, resp. mestám, ktorým z tohto dôvodu vznikajú vysoké deficity pri zabezpečovaní prevádzky CVČ, ktoré musia hradiť z vlastných zdrojov. Navyše sa novelizáciou výrazne rozšírila administratívna účtovná agenda súvisiaca s financovaním CVČ.

5.) **Zmena vo financovaní ŠKD** – výrazné zníženie dotácie na žiaka, ktoré aj predtým bolo nedostatočné. Obce, resp. zriaďovatelia musia tento hendikep vyrovnávať z vlastných zdrojov.

6.) **Zmena legislatívy pri nakladaní odpadu zo školskej jedálne** – nebola premietnutá aj do finančného krytia zo strany štátu, všetky výdavky bez výnimky vyplývajúce z uvedeného legislatívneho opatrenia musia kryť z vlastných zdrojov obce a mestá.

7.) **Nové úlohy a nadštandardné rozpočtové výdavky vyplývajúce z novely zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v z.n.p. (zákon č. 426/2013 Z.z.)** nie sú vôbec finančne kryté zo strany štátu.

8.) **Nové úlohy vyplývajúce z novely zák. č. 289/2008 Z.z. o používaní elektronickej registračnej pokladnice a o zmene a doplnení zákona SNR č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov...a ktorým sa dopĺňa zák. č. 178/1998 Z.z. o podmienkach predaja výrobkov a poskytovania služieb na trhovách miestach a o zmene a doplnení zák. č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v z.n.p. – (zákon NRSR č. 361/2013 Z.z.) - nie sú kryté finančnými zdrojmi štátu.**

9.) **Zmena pri obstarávaní dát z katastra nehnuteľností do programu Wiskan – povinnosť prejsť na vyššiu verziu programu a nákup dát od GKÚ nebola a nie je krytá finančnými zdrojmi štátu.**

10.) **Nová úloha vyplývajúca z novely zák. č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v z.n.p. (zák. č. 361/2013 Z.z.) – okresný úrad si môže vyhraďovať pôsobnosť obce v územiach s tretím stupňom ochrany – nie je vôbec krytá prostriedkami štátu.“**

Združenie samosprávnych krajov:

„V sledovanom období prišlo k legislatívnym úpravám s dopadom na rozpočet vyšších územných celkov v dvoch oblastiach:

1. Dňa 1.1.2014 nadobudlo účinnosť Nariadenie vlády SR č. 441/2013 k zákonu č. 553/2003 Z.z. o odmeňovaní niektorých zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov, ktorým sa ustanovujú zvýšené stupnice platových taríf zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme. Dopad tejto legislatívnej zmeny na rozpočet vyčíslili vyššie územné celky na čiastku 6 654 884,- €.
2. Dňa 1.1.2014 nadobudol účinnosť zákon 485/2013 Z.z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov. Dopad legislatívnych zmien na rozpočet odhadujú vyššie územné celky na čiastku 4 596 646 ,- €.“

Príloha 4 – Informácia o plnení numerických fiškálnych pravidiel samosprávou

Ústavný zákon o rozpočtovej zodpovednosti v odseku 3 článku 6 definuje sankcie za prekročenie dlhového pravidla platného pre územné samosprávy. Nadväzuje tým na § 17 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Ten definuje nasledovné podmienky, kedy obec a vyšší územný celok (VÚC) môžu na plnenie svojich úloh prijať návratné zdroje financovania:

- ak celková suma dlhu⁴⁰ obce alebo VÚC neprekročí 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a
- ak suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov neprekročí 25 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka.

Naviazaním oboch pravidiel na skutočné bežné príjmy sa sledovalo, aby obce a VÚC boli schopné svoje záväzky reálne pokryť svojou bežnou prevádzkou.

Dlhové pravidlo pre samosprávy je omnoho tvrdšie, ako dlhový limit verejnej správy. Aj keď jeho numericky vyjadrená horná hranica je momentálne tiež na úrovni 60 %, dlh verejnej správy sa dáva do pomeru s výkonom ekonomiky a nie so skutočnými bežnými príjmami.

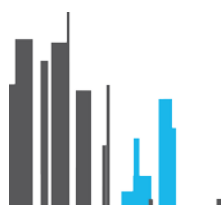
Z dôvodu, že ods. 3 čl. 6, ktorý definuje finančné sankcie⁴¹ pre samosprávy s dlhom nad 60 %, nadobúda účinnosť 1. januára 2015, hlavný text správy neobsahuje vyhodnotenie jeho plnenia. Pre ilustráciu súčasného stavu príloha obsahuje prehľad zákonom definovaných pomerových ukazovateľov VÚC aj obcí.

Vyššie územné celky

Celkové zadĺženie VÚC dosiahlo ku koncu roka 2013 úroveň 32,6 % bežných príjmov roka 2012 a medziročne kleslo o 1,8 percentuálneho bodu. K hranici 60 % sa najviac priblížil Trnavský samosprávny kraj s dlhom na úrovni 48,1 %, naopak najnižší relatívny dlh evidoval Nitriansky SK (23,3 %). Pomer dlhovej služby (splácanie úrokov a istín) voči príjmom dosiahol hodnotu 4,9 %, čo zodpovedá necelým päťtinám zákonného limitu. Pomerové ukazovatele všetkých vyšších územných celkov boli v roku 2013 pod zákonom stanovenými limitmi. Za predpokladu účinnosti ods. 3 čl. 6 ústavného zákona by im nehrozili žiadne sankcie.

⁴⁰ Celková suma dlhu je súhrn záväzkov vyplývajúcich zo splácania istín návratných zdrojov financovania ku koncu rozpočtového roka a suma ručiteľských záväzkov obce alebo VÚC očistená o záväzky z návratných zdrojov financovania prijatých na zabezpečenie predfinancovania spoločných programov SR a EÚ, v prípade obcí aj o úvery Štátneho fondu rozvoja bývania.

⁴¹ Výška pokuty je definovaná ako 5 % z rozdielu medzi celkovou sumou dlhu a 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka. Tu však treba prihliadnúť aj na ods. 4 čl. 6. ústavného zákona, ktorý zabezpečuje neuplatnenie pokuty počas 24 mesiacov od ustanovujúceho zasadnutia zastupiteľstva, ak nebola vo voľbách ako nový starosta, primátor, alebo predseda VÚC zvolená tá istá osoba, ako v predchádzajúcom volebnom období.

Tab 7: Vyhodnotenie pravidiel pre VÚC a medziročné porovnanie dlhu (rok 2013, v tis. eur)

Názov VÚC	Celková suma dlhu	Splácanie úrokov	Splácanie istín	Bežné príjmy (rok 2012)	Pomer dlhu (%)	Dlhová služba (%)	Medziročná zmena pomeru dlhu (p.b.)
Bratislavský VÚC	38 779	384	6 211	112 899	34,3	5,8	-4,3
Trnavský VÚC	50 592	1 444	4 708	105 170	48,1	5,8	-5,8
Trenčiansky VÚC	52 846	1 082	5 696	113 599	46,5	6,0	-2,7
Nitriansky VÚC	32 161	568	5 228	138 001	23,3	4,2	-4,4
Žilinský VÚC	40 440	789	9 127	142 243	28,4	7,0	-1,0
Banskobystrický	39 078	782	3 762	130 875	29,9	3,5	4,8
Prešovský VÚC	43 432	155	4 194	152 894	28,4	2,8	-0,9
Košický VÚC	40 742	790	5 671	140 861	28,9	4,6	-1,5

Zdroj: Štátna pokladnica, RRZ

Obce

61 obcí z celkového posudzovaného počtu 2915⁴² prekročilo dlhový limit. Za predpokladu účinnosti ods. 3 čl. 6 ústavného zákona by im hrozili pokuty vo výške 5 % z rozdielu medzi celkovou sumou dlhu a 60 % skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka⁴³ – celkom v hodnote 1,02 mil. eur. Limit dlhovej služby prekročilo 215 obcí, pričom 20 z nich prekročilo oba limity. Celkovo tak v roku 2013 prekročilo aspoň jeden limit 256 obcí, čo je oproti roku 2012 pokles o 162. Celková suma dlhovej služby uvedená vo vyhodnotení zahŕňa aj splátky úverov určených na realizáciu spoločných projektov s EÚ, pričom jednorazové predčasné splatenie návratných zdrojov samosprávou by sa podľa zákona do celkovej sumy ročných splátok nemalo započítavať⁴⁴. Za samotné prekročenie limitu dlhovej služby nehrozia na rozdiel od prekročenia dlhového limitu žiadne pokuty.

Nasledujúca tabuľka obsahuje rebríček desiatich najvyšších hodnôt pomeru dlhu obce a potenciálnej pokuty voči jej príjmom. V pravej časti tabuľky sú uvedené obce, ktorým v budúcnosti hrozia najvyššie pokuty v nominálnom vyjadrení.

Tab 8: Obce podľa pomeru dlhu a pomeru pokuty k príjmom (%) a výšky pokuty (tis. eur)

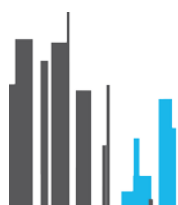
Názov obce	Okres	Pomer dlhu	Pomer pokuty	Názov obce	Okres	Pokuta
Bratislava - Devín	Bratislava IV	1238,4	58,9	Žilina	Žilina	370,1
Dlhá nad Kysucou	Čadca	522,1	23,1	Bratislava - Devín	Bratislava IV	347,6
Malé Borové	Liptovský Mikuláš	448,5	19,4	Dlhá nad Kysucou	Čadca	65,6
Bohunice	Ilava	270,2	10,5	Bzenica	Žiar nad Hronom	38,8
Luhyňa	Trebišov	250,7	9,5	Trstice	Galanta	28,9
Štefanov nad Oravou	Tvrdošín	236,6	8,8	Chotča	Stropkov	17,0
Zombor	Veľký Krtíš	231,8	8,6	Bohunice	Ilava	16,2
Petrikovce	Michalovce	207,0	7,4	Štefanov nad Oravou	Tvrdošín	13,5
Bzenica	Žiar nad Hronom	199,7	7,0	Abrahám	Galanta	10,9
Kosihy nad Ipľom	Veľký Krtíš	195,0	6,8	Kojšov	Gelnica	10,9

Zdroj: Štátna pokladnica, RRZ

⁴² RRZ mala k dispozícii úplné dáta za 2915 obcí z celkového počtu 2924. Pri vyhodnotení údajov Bratislavy a Košíc boli použité ich mestské časti ako samostatné obce.

⁴³ Treba prihliadnuť aj na ods. 4 čl. 6.

⁴⁴ Dostupné údaje z výkazov neumožňujú rozlíšiť, ktoré splátky súvisia s predčasne splatenými úvermi určenými na realizáciu EÚ projektov.

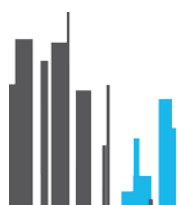
Vyhodnotenie numerických pravidiel za rok 2013 je v porovnaní s rokom 2012 pozitívnejšie z pohľadu početnosti subjektov nespĺňajúcich niektorý z limitov, ako aj agregátnych objemov sledovaných položiek. Medziročné zmeny pomerových ukazovateľov môžu byť zapríčinené aj vznikom, zánikom alebo migráciou rozpočtových organizácií jednotlivých VÚC, alebo obcí.

Z dôvodu vysokého počtu posudzovaných obcí sú v nasledovnom prehľade uvedené výsledné hodnoty iba tých, ktoré za rok 2013 prekročili aspoň jeden z limitov.

Tab 9: Vyhodnotenie pravidiel pre obce (rok 2013, v %)

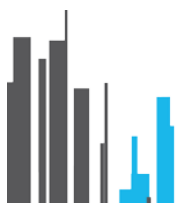
Názov obce (Okres)	Pomer dlhu	Dlh. služba	Pokuta v eurách	Pomer pokuty	Názov obce (Okres)	Pomer dlhu	Dlh. služba	Pokuta v eurách	Pomer pokuty
Ábelová (LC)	44,3	142,5	-	-	Čelovce (PO)	0,0	138,2	-	-
Abrahám (GA)	91,9	1,9	10 923	1,6	Čermany (TO)	0,0	80,1	-	-
Babie (VT)	64,7	200,5	197	0,2	Černina (HE)	69,8	11,0	148	0,5
Baďan (BS)	0,0	48,8	-	-	Čoltovo (RV)	6,3	32,5	-	-
Bajerovce (SB)	73,0	64,5	973	0,6	Dedina Mládeže (KN)	0,0	35,3	-	-
Bara (TV)	0,0	29,2	-	-	Dekýš (BS)	0,0	74,8	-	-
Bátorová (VK)	97,8	8,0	1 826	1,9	Dlhá nad Kysucou (CA)	522,1	40,8	65 623	23,1
Beckov (NM)	26,7	25,4	-	-	Dlhá Ves (RV)	1,9	29,9	-	-
Belince (TO)	38,7	96,1	-	-	Dolinka (VK)	57,3	35,1	-	-
Benkovce (VT)	43,6	42,4	-	-	Dolná Lehota (BR)	0,0	35,0	-	-
Bertotovce (PO)	83,6	71,2	2 872	1,2	Dolná Súča (TN)	18,0	31,0	-	-
Bílkove Humence (SE)	0,0	27,8	-	-	Dolná Ždaňa (ZH)	8,1	27,7	-	-
Bíňa (NZ)	17,4	41,9	-	-	Dolné Naštice (BN)	0,0	43,1	-	-
Biskupová (TO)	0,0	41,2	-	-	Dolný Bar (DS)	92,6	25,5	9 100	1,6
Blatná na Ostrove (DS)	84,7	7,2	4 027	1,2	Dolný Chotár (GA)	8,1	34,4	-	-
Blesovce (TO)	0,0	27,6	-	-	Drážovce (KA)	0,0	143,3	-	-
Blhovce (RS)	26,7	101,5	-	-	Dunajov (CA)	0,0	26,2	-	-
Bobrov (NO)	46,3	40,3	-	-	Dunajský Klátov (DS)	29,9	118,4	-	-
Bodiná (PB)	2,2	29,5	-	-	Dvorianky (TV)	67,3	14,0	632	0,4
Bohunice (IL)	270,2	38,0	16 212	10,5	Fekišovce (SO)	60,4	4,0	9	0,0
Bohúňovo (RV)	10,9	76,0	-	-	Fulianka (PO)	80,8	9,2	1 485	1,0
Borčice (IL)	0,0	148,7	-	-	Gabčíkovo (DS)	27,4	30,4	-	-
Bratislava - Devín (BA)	1 238,4	0,0	347 644	58,9	Gemerská Panica (RV)	0,0	38,8	-	-
Brestov (HE)	26,3	52,1	-	-	Gerlachov (PP)	78,3	15,5	3 023	0,9
Bunkovce (SO)	42,8	131,1	-	-	Gruzovce (HE)	188,2	2,6	1 469	6,4
Bystrá (BR)	49,6	252,6	-	-	Gyňov (KS)	2,7	52,9	-	-
Bystrička (MT)	0,0	88,9	-	-	Hačava (KS)	26,2	123,9	-	-
Bzenica (ZH)	199,7	8,0	38 838	7,0	Hažín (MI)	44,2	30,2	-	-
Čavoj (PD)	90,4	2,1	4 718	1,5	Hliník nad Hronom (ZH)	0,0	30,0	-	-
Čeladice (NR)	63,8	16,4	1 210	0,2	Hnilčik (SN)	5,1	38,8	-	-
Čeláre (VK)	68,8	55,8	435	0,4	Hodkovce (KS)	0,0	25,8	-	-
Čelkova Lehota (PB)	0,0	37,6	-	-	Horná Mičíná (BB)	158,3	132,1	5 992	4,9

Názov obce (Okres)	Pomer dlhu	Dlh. služba	Pokuta v eurách	Pomer pokuty	Názov obce (Okres)	Pomer dlhu	Dlh. služba	Pokuta v eurách	Pomer pokuty
Horná Potôň (DS)	39,0	32,4	-	-	Kečovo (RV)	0,0	44,8	-	-
Horné Mýto (DS)	36,2	87,0	-	-	Keť (LV)	4,0	39,9	-	-
Horný Bar (DS)	2,6	45,6	-	-	Klenov (PO)	36,6	146,5	-	-
Horný Tisovník (DT)	5,2	45,2	-	-	Klieština (PB)	12,2	40,9	-	-
Hôrka nad Váhom (NM)	43,9	62,3	-	-	Klubina (CA)	1,8	59,0	-	-
Hrabovec (BJ)	144,8	5,1	7 251	4,2	Kocurany (PD)	0,0	34,5	-	-
Hrabovka (TN)	42,3	30,7	-	-	Kojšov (GL)	131,2	15,0	10 857	3,6
Hrabušice (SN)	17,0	40,6	-	-	Koláre (VK)	0,0	169,9	-	-
Hrachovište (NM)	12,6	38,0	-	-	Koprivnica (BJ)	14,6	90,2	-	-
Hriadky (TV)	56,9	79,5	-	-	Korytné (LE)	0,0	37,0	-	-
Hrišovce (GL)	18,0	35,2	-	-	Kosihy nad Ipľom (VK)	195,0	0,0	7 160	6,8
Hronský Beňadik (ZC)	0,0	37,2	-	-	Kostolná - Záriečie (TN)	105,6	58,1	3 544	2,3
Hrušovo (RS)	0,0	69,4	-	-	Košariská (MY)	0,0	50,7	-	-
Hubovo (RS)	64,8	1,0	94	0,2	Košická Polianka (KS)	0,0	29,9	-	-
Chmeľovec (PO)	22,5	65,1	-	-	Kotrčiná Lúčka (ZA)	0,0	44,0	-	-
Choča (ZM)	98,0	24,9	2 449	1,9	Kozelník (BS)	12,0	61,7	-	-
Chotča (SP)	181,4	1,8	17 043	6,1	Kráľovce - Krnišov (KA)	0,0	49,6	-	-
Chrastince (VK)	137,2	194,2	1 526	3,9	Krásno (PE)	67,6	27,1	537	0,4
Chvalová (RA)	7,1	95,3	-	-	Krásny Brod (ML)	71,0	20,5	997	0,6
Ihľany (KK)	0,0	27,3	-	-	Krišovská Liesková (MI)	0,0	31,6	-	-
Ilija (BS)	47,2	56,8	-	-	Kružľov (BJ)	7,7	26,9	-	-
Iža (KN)	13,7	109,1	-	-	Kvačany (PO)	72,4	0,0	252	0,6
Jaklovce (GL)	45,1	34,1	-	-	Kvašov (PU)	75,2	8,2	1 141	0,8
Jamník (LM)	21,4	31,0	-	-	Kysta (TV)	0,2	52,6	-	-
Jarabina (SL)	24,0	34,2	-	-	Lažany (PO)	15,9	459,5	-	-
Jelka (GA)	3,0	50,9	-	-	Lednické Rovne (PU)	56,3	27,4	-	-
Jovice (RV)	0,0	88,9	-	-	Lehnice (DS)	27,2	38,0	-	-
Kajal (GA)	10,8	75,8	-	-	Lipníky (PO)	0,0	70,6	-	-
Kamenné Kosihy (VK)	0,0	52,4	-	-	Lišov (KA)	31,5	77,1	-	-
Kapince (NR)	0,0	58,9	-	-	Ložín (MI)	0,0	88,7	-	-
Karná (HE)	0,0	119,5	-	-	Ľubietová (BB)	60,8	6,4	318	0,0
Kašov (TV)	69,8	76,1	255	0,5	Lúčka (SK)	65,9	4,4	477	0,3

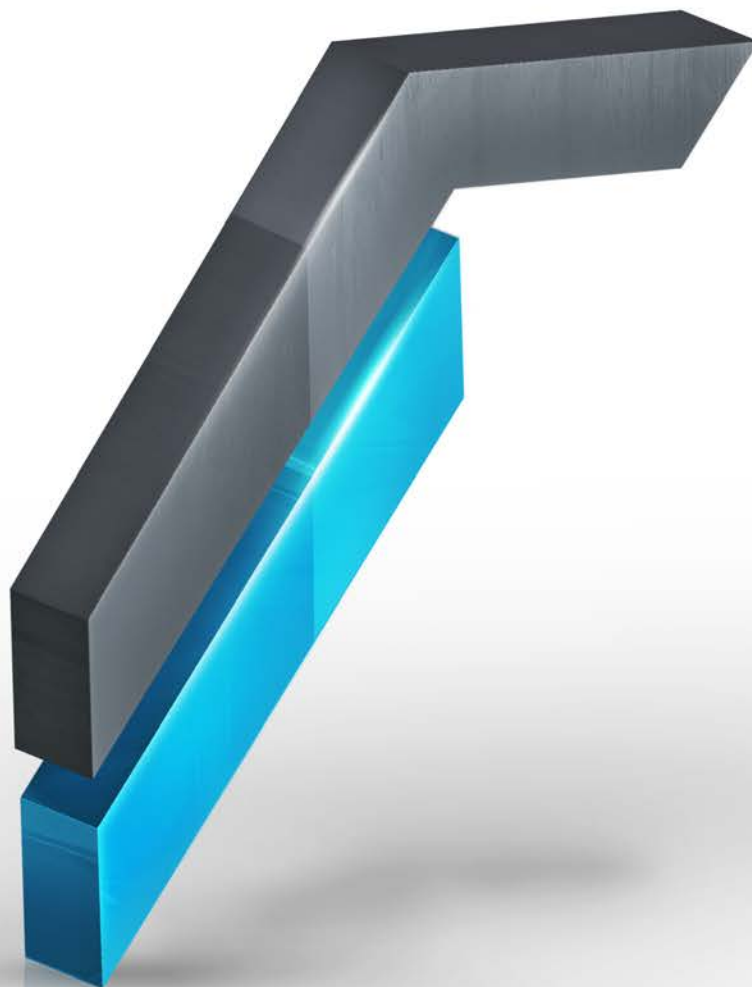
Názov obce (Okres)	Pomer dlhu	Dlh. služba	Pokuta v eurách	Pomer pokuty	Názov obce (Okres)	Pomer dlhu	Dlh. služba	Pokuta v eurách	Pomer pokuty
Luhyňa (TV)	250,7	4,4	5 475	9,5	Nižné Nemecké (SO)	59,4	71,2	-	-
Lukáčovce (NR)	18,2	38,8	-	-	Nižné Ružbachy (SL)	29,8	107,5	-	-
Lutila (ZH)	14,6	58,8	-	-	Nová Ves nad Váhom (NM)	72,7	97,1	859	0,6
Lutina (SB)	6,8	41,6	-	-	Ohrady (DS)	22,1	66,9	-	-
Macov (DS)	0,0	38,5	-	-	Oľdza (DS)	0,0	70,2	-	-
Majerovce (VT)	11,3	98,6	-	-	Oľka (ML)	40,5	52,6	-	-
Malá Čalomija (VK)	9,3	52,1	-	-	Oľšavica (LE)	0,0	96,9	-	-
Malá Trňa (TV)	86,3	211,4	1 865	1,3	Orešany (TO)	0,0	27,1	-	-
Malachov (BB)	0,0	26,1	-	-	Orovnica (ZC)	30,4	26,6	-	-
Málaš (LV)	28,5	39,2	-	-	Ostrov (SO)	83,3	58,6	1 067	1,2
Malatíny (LM)	0,0	30,7	-	-	Osturňa (KK)	118,8	143,0	2 188	2,9
Malé Borové (LM)	448,5	1,9	8 324	19,4	Osuské (SE)	28,9	36,7	-	-
Malé Dvorníky (DS)	0,0	110,4	-	-	Padáň (DS)	38,4	87,8	-	-
Malé Zálužie (NR)	87,7	33,9	846	1,4	Pakostov (HE)	38,8	261,7	-	-
Malý Cetín (NR)	21,4	25,4	-	-	Palota (ML)	6,2	29,5	-	-
Malý Horeš (TV)	61,8	0,6	266	0,1	Panické Dravce (LC)	0,0	353,6	-	-
Malý Kamenec (TV)	65,2	3,3	306	0,3	Pečovská Nová Ves (SB)	0,0	29,1	-	-
Malý Slivník (PO)	23,6	57,5	-	-	Petrikovce (MI)	207,0	93,4	2 156	7,4
Martovce (KN)	21,8	25,2	-	-	Petrovce nad Laborcom (MI)	13,0	38,4	-	-
Matúškovo (GA)	45,7	34,3	-	-	Plavecké Podhradie (MA)	20,3	60,2	-	-
Medovarce (KA)	14,1	90,9	-	-	Pleš (LC)	0,0	38,4	-	-
Melčice - Lieskové (TN)	9,1	25,2	-	-	Počúvadlo (BS)	134,2	1,6	1 206	3,7
Mičakovce (SK)	13,1	263,1	-	-	Podbranč (SE)	8,6	47,2	-	-
Mokrý Háj (SI)	24,6	74,3	-	-	Podkylava (MY)	38,6	79,9	-	-
Mýto pod Ďumbierom (BR)	40,7	212,3	-	-	Podskalíe (PB)	6,9	47,8	-	-
Nemčiňany (ZM)	0,0	44,3	-	-	Podtureň (LM)	14,8	38,5	-	-
Nezbudská Lúčka (ZA)	31,8	58,1	-	-	Pohorelá (BR)	2,2	26,1	-	-
Nitrianska Streda (TO)	54,5	43,7	-	-	Pohranice (NR)	34,7	30,6	-	-
Nitrianske Rudno (PD)	0,0	29,7	-	-	Poloma (SB)	68,6	6,7	1 350	0,4
Nižná Boca (LM)	24,7	63,4	-	-	Porúbka (BJ)	66,9	18,8	179	0,3
Nižná Polianka (BJ)	30,0	27,4	-	-	Potónske Lúky (DS)	35,7	107,8	-	-
Nižná Sitnica (HE)	46,3	32,6	-	-	Povoda (DS)	37,3	26,4	-	-

Názov obce (Okres)	Pomer dlhu	Dlh. služba	Pokuta v eurách	Pomer pokuty	Názov obce (Okres)	Pomer dlhu	Dlh. služba	Pokuta v eurách	Pomer pokuty
Práznovce (TO)	1,1	41,7	-	-	Štefanovce (VT)	11,4	31,1	-	-
Rakovčik (SK)	21,3	109,4	-	-	Šurice (LC)	15,8	28,8	-	-
Rankovce (KS)	81,8	1,9	2 905	1,1	Tomášovce (LC)	43,2	50,1	-	-
Repejov (ML)	105,2	2,6	1 051	2,3	Topoľníky (DS)	12,0	55,3	-	-
Rimavské Zalužany (RS)	52,4	82,0	-	-	Trnkov (PO)	139,9	0,0	2 124	4,0
Rohovce (DS)	0,0	28,4	-	-	Trpín (KA)	9,8	33,5	-	-
Rudník (MY)	0,8	26,7	-	-	Trstená (TS)	25,0	27,2	-	-
Ruská Nová Ves (PO)	9,1	94,7	-	-	Trstené pri Hornáde (KS)	7,0	61,5	-	-
Ruský Hrabovec (SO)	5,6	30,6	-	-	Trstice (GA)	84,5	7,1	28 874	1,2
Sečovce (TV)	11,6	27,8	-	-	Tuchyňa (IL)	0,0	34,2	-	-
Sečovská Polianka (VT)	20,1	46,7	-	-	Uličské Krivé (SV)	7,3	30,3	-	-
Sedliská (VT)	0,0	32,3	-	-	Uloža (LE)	58,4	125,6	-	-
Sedmerovec (IL)	0,0	117,3	-	-	Utekáč (PT)	63,1	5,6	735	0,2
Silická Jablonica (RV)	0,0	41,4	-	-	Vaďovce (NM)	0,0	38,1	-	-
Skalica (SI)	30,3	40,2	-	-	Vavrišovo (LM)	0,0	25,8	-	-
Skalka nad Váhom (TN)	34,9	46,5	-	-	Vážec (LM)	3,1	29,0	-	-
Skrabské (VT)	12,9	29,9	-	-	Veľká Mača (GA)	0,0	31,0	-	-
Slanská Huta (KS)	11,2	421,4	-	-	Veľké Rovné (BY)	10,8	30,1	-	-
Slepčany (ZM)	35,0	37,5	-	-	Veľký Kamenec (TV)	8,2	123,8	-	-
Soboš (SK)	41,0	154,4	-	-	Veľký Šariš (PO)	0,0	27,7	-	-
Spišské Vlachy (SN)	47,3	37,3	-	-	Vojka nad Dunajom (DS)	0,0	28,5	-	-
Stará Huta (DT)	19,2	109,3	-	-	Vozokany (GA)	11,9	31,8	-	-
Stožok (DT)	0,0	27,1	-	-	Vrbovka (VK)	0,0	29,9	-	-
Stráža (ZA)	32,3	27,3	-	-	Vysoká (BS)	0,0	48,4	-	-
Stredné Plachtince (VK)	40,1	26,8	-	-	Vyšné Nemecké (SO)	61,4	99,3	57	0,1
Suchá Hora (TS)	0,0	37,7	-	-	Vyšný Čaj (KS)	86,9	3,9	725	1,3
Šarišská Poruba (PO)	47,9	39,7	-	-	Záhor (SO)	32,9	26,5	-	-
Šarišská Trstená (PO)	26,8	141,8	-	-	Závadka (HE)	64,1	2,9	312	0,2
Šoltýska (PT)	74,9	2,1	219	0,7	Závažná Poruba (LM)	37,2	40,6	-	-
Španie Pole (RS)	7,6	72,2	-	-	Zlatá Idka (KS)	43,7	39,3	-	-
Štefanov nad Oravou (TS)	236,6	332,5	13 465	8,8	Zombor (VK)	231,8	1,6	2 036	8,6
Štefanovce (PO)	0,0	274,6	-	-	Žilina (ZA)	74,7	6,8	370 123	0,7

Zdroj: Štátna pokladnica, RRZ

**Kancelária Rady pre
rozpočtovú zodpovednosť**

Imricha Karvaša 1
Bratislava 1
813 25
Slovakia

www.rozpoctovarada.sk